

ΚΥΨΕΛΗ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1884

ΦΥΛΛ. Δ

ΜΙΑ ΠΟΙΗΤΡΙΑ

Πολύτιμος και μουσολήπτος νεανίς, ζήσασκα μόνον είκοσι έτη, αφνης παρέδωκε την ύστατην πνοήν. 'Ο όλιγοχρονός αυτής βίος, όστις είνε έν ώραιον ποίημα, δύναται να γίνηται ώς παραδειγμα επί-ζηλον εις πσαν φιλότιμον νεάνιδα, ίδίως δέ εις τας εύπόρους εκείνας, ατινες διέχρονται τόν βίον μεταξύ τών έρώτων και τών χαρίτων, τών συμωών και τών διασκεδάσεων, χωρίς να γίνωνται ώφέλιμοι ούτε εις εκούτας, ούτε εις τόν πλησίον.

'Η έν λόγω κόρη, έκαλείτο 'Αλική Chambrier — ή εύτυχής πατρίς της ήτο ή 'Ελβετία—τό πρώτον φώς τής ήμέρας είδεν εις 'Neuchâtel. Οι γονείς αυτής ήσαν εύπατριδαί και πλούσιοι. Τήν παι-δευσαι έλαβεν εις τήν γυνωθλίαν, αυτής πατρίδα έμειναν όμως μόνον επί 'δεκάτοκτώ μηνάς εις Darmstadt και επί τινας ήμέρας εις Παρισίους, ένθα έγνωρίσε τόν Βίκτωρα Ούγκώ, όστις υπεδέχθη αυ-τήν λαμπρά.

'Ο τρόπος του ζην τής κόρης 'Αλικης, υπήρξε διάφορος τών πλείστων νεανίδων.—'Η έργασία και ή εύεργασία υπήρξεν ή σύντομος Ιστορία του βίου της. Είχεν έπιδοθή από τρυφεροτάτης ήλικίας εις τήν μελέτην και εις τήν έργασίαν, καλλιεργούσα άεί-πατος δια έπιμεμελημένης άνατροφής τήν εύάσθη-τον ψυχήν της και τήν διάν. ιαν. 'Η έργασία δέ-ον να ήνε τό ιδανικόν εκάστου, επειδή πών β. τι ανθρώπινος θυμαζέται, είνε άποτελέσματα τής έργασίας.

Δέν έσχεν ή 'Αλική τοιαύτην ικανότητα ώστε να διατηρή ζωηράν τήν καλαισθησάν εις τό μέγα μέρος τής κοινωνίας, ώς έπρόκειν, ή, Récamier, ούτε έσχε τήν άνδρικην διάνοιαν τής Stael, ούτε ώς ή Sand και ή D'Agoull' είδεν άφορμήν περι αυτής να όμιλήσθ ή κόσμος, ούτε ώς ή Δόξα Ι-στρίας ή ή Lamber περι αυήν έφείλιτο τούς πάν-τας. 'Όμως ήγαπώτο. Και τοι νέα έσκέπτετο άεί-ποτε ώς προβεβηκυια. Τό εύεθετ του προσώπου, τό άφελές τής συμπεριφοράς της, ή καλοκάγχια, ίδίως δέ ή ελεήμων καρδιά και ή μελαγχολική της λύρα, είχαν τήν δύναμιν να άρπυνίσθ πύσα: τας γυναικάς καρδιάς και ούτως έφείλιουν τήν ύπόλη-ψιν και τών άγάπων τής κοινωνίας, ήτις πολύ έκλυσε και συνησθάνθη θαθέως τόν θάνατον αυ-τής, έν τή άκμή τής ζωής και τών γυρσών έλπίδων.

Τών τεχνολόγων οι έπατιοί δέν είχαν εις αυτήν τήν δύναμιν να τήν καταστήσωσι μέλλον ύπερή-φκνον, αλλά να μελετήσθ σοβαρώτερα.—'Ητο φιλό-τιμος: καθότι μόνον ό φιλότιμος, όταν άρχίζη να

άποκτῆ καλόν όνομα, προσπαθή να στερεοποιήσθ αυτό, και να φανή άντάξιον τής εύφημίας.

Τά χρήματα, τά όποια εκέρδιεν εκ τών ποιη-μάτων της, έδιδεν εις τούς πτωχούς και εις τούς πάσχοντας. Ειργάζετο, έμελέτα, έγραφε, έστιχούρ-γει, ουχι δια κενοδοξίαν, αλλά δια να βοηθήσθ τήν πάσχουσαν άνθρωπότητα. Πόσον είνε γλυκαίς οι κόποι, όταν γίνωνται υπέρ ενός Ιερού σκοπού! 'Ητο πλούσια: αλλά δέν επεθύμει δια τών χρημά-των τής οικογενείας να φανή εύεργάτης.

Είχε βιβλίον τών πτωχών με τό δοϋναι και λαβείν, ένθα, άφ' ενός μόν κατέγραφε τά εισοδήματα τής δικαιοσύνης της, ά-φ' έτέρου δέ εκείνου, επερ έδιδεν εις τούς πάσχον-τας. Αυτόπροσώπως έπορεύετο δια να έπινηκευθή τούς πτωχούς, τούς άσθενείς, τούς έν γένει πάσχον-τας, ους εύνηργέτα και έπαρηγόρει.

Νεανίδες, με τοιαύτας άρχάς τουλάχιστον, είνε βεβαίως λατρευταί: είνε έπιθυμηταί: είνε ό άγγελος του βίου μας, τών όνειρων μας—είνε ή θεότης, ήν επικαλεσται ή θερμή προσευχή μας.

'Ητο γόνιμος. 'Ο στίχος έζήρχετο του στόματος αυτής μετά ρυθμού. 'Η γονιμότης αυτής, κατά τά πέντε τελευταία έτη τής ζωής της, ήτο επίζηλος. 'Εποίησε πολλάς ποιήσεις, τραγωδίας, κωμωδίας, δράματα και ποιήματα. Συνέγραψε δέ διηγήμα-τα και μυθιστορήματα. 'Ο αυστηρός τεχνολόγος βεβαίως θα ψέξη όλίγον αυτήν, ουχι όμως δια τήν γονιμότητα, καθότι εκείνος, όστις πάντοτε έρ-γάζεται, μαυθαίνει να κάμη καλλίτερα ή ταχύτης δ'είνε ένίοτε και δρόμος άγων εις τήν τελειότητα-σιν. Οθ τήν ψέξη όλίγον ό τεχνολόγος, καθότι ή γαλλική αυτης γλώσσα δέν είνε πάντοτε τόσον πολ-λύ κληρα, τό ύπος ένίοτε παραμελημένον και ή στιχοουγία αυτης ουχι πάντοτε είνε έντεχνος. Τινά τών έργων της όμως διακρίνονται επί καλ-λιτεχνική ύψη, χαρακτηρίζονται άμα δέ και δια τήν δύναμιν του πάθους και τής εκφράσεως, ει-κκι μονότονα έν πολλοίς, καθό γεγραμμένα επό τήν έπίδρασιν, ής διετέλει ή φύσις αυτης. 'Όμως, μεταξύ τής μονοτονίας, διακρίνεται τι πρωτότυπον, τί ύψηλον, επερ διδει αυτή θέσιν μεταξύ τών συ-χρόνων ποιητριών.

Αί περιγραφαι αυτης είνε φυσικά. Φαίνεται ότι είχε μελετήσει και τήν φύσιν. Το Soir au village τελειώνει δια τού έξής τετραστίχου, έχοντος τέχ-νην περιγραφικήν.

Et les boeufs tachetés, couchés dans l' écurie,
Ruminent lentement leur provende du soir,

Pendent que leurs grands yeux, tout pleins de [réverie, Errent dans l'ombre épaisse et regardent sans [voir.

Ίδου άλλο παράδειγμα τῆς περιγραφικῆς αὐτῆς τέχνης.

Je suis de ces rêveurs qui vont, l'âme joyeuse, Errer dans la forêt sombre et mystérieuse Où volent les oiseaux; Qui voudraient s'arrêter devant chaque merveille, Devant chaque brin d'herbe, et qui prêtent l'oreille

Aux chansons des ruisseaux. Je suis de ces rêveurs pour qui le bois sauvage, Avec son dome noir qui retient au passage Les rayons du soleil, Avec l'acre senteur des superbes fougères, Avec les grands sapins aux aiguilles légères, Semble un palais vermeil.

Je suis de ces rêveurs que la nature enchante, Qui préfèrent, dans l'ombre, un rossignol qui chante Aux concerts des cités; Qui, d'une étoile d'or s'élevant dans la brune, D'un vieux clocher qui luit sous un baiser de lune, Se sentent transportés.

Συνησθάνετο ἡ Ἀλίκη τὸν θάνατόν της. Ὁσάκις ἔγραψεν, ἡ καρδιά αὐτῆς ὑπήγορευε· καιοῦτως, εἰς πάσαις σχεδὸν τὰς ποιήσεις, ἀνακλάμπει τὸ αἰσθημα ἐκείνου, μεστόν, καὶ μὲν καλλονῶν, ἀλλὰ καὶ βαθείας μελαγχονίας, ἐν ᾗ, ἡ καρδιά αὐτῆς, καὶ βαθείας μελαγχονίας, ἐν ᾗ, ἡ καρδιά αὐτῆς, ἐβρίσκεν ἄειποτε τροφήν ἅμα δὲ καὶ ἡδονήν. Ἐν τῇ τραγῳδίᾳ αὐτῆς ἡ Fille de Jephté, ἡ Μαρτὶν θέλουσα νὰ ἀποθνήσκῃ, ἔλεγεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα.

Oh! combien je voudrais vous épargner ces [larmes La vie était poor moi pleine encore de charmes; Je devais la passer entière auprès de vous, Cherchant dans votre amour mon bonheur le [plus doux...

Mais nous ne pouvons point changer la destinée. Ma route brusquement se trouve terminée, Elle sera finie avec le jour prochain, Et je ne verrai pas le contour du chemin. Mère, carbons nos fronts, car c'est Dieu qui [m'appelle.

Ἐν ᾧδῃ εἰς τὴν σελήνην λέγει ἡ ποιήτρια. O lune, as-tu pu lire, en cette voute immense, Ce que la main de Dieu trace dans le silence? Ah! peut-être, qui sait? encore quelques jours, Tu liras sur ma tombe en un vieux cimetière, Et tes rayons d'argent danseront sur la pierre Où je dors pour toujours!

Ἀλλαχοῦ, λέγει ἡ ἡμετέρα ποιήτρια, εἰτε εἰ ποιή

ηται προκισθάνονται τὸν θάνατον. Il faut que l'ange triste étu du bout de son aile Dejà mis sur leur front ses présages vainqueurs, Que le premier signal de sa voix solennelle Fut déjà parvenu jusqu'au fond de leurs coeurs;

Qu'ils eussent pressenti la tombe inevitable Ouvrant son antre noir pour le clore sur eux, Sans pouvoir retenir en son sein redoutable L'âme, faite pour l'air et les espaces bleus.

Ἡ τελευταία ποιήσις τῆς Ἀλίκης, ἔχει θίμα πολλὸ ὄρατιον. Περισσότερᾳ χάνει λευκὸν πετρὸν, ὅπερ πίπτει ἐπὶ τῆς λάσπης τοῦ πεζοδρομίου μεταβεβλημένου εἰς ῥυκτίον ἕνεκα τῆς βροχῆς. Τέλος τὸ πετρὸν θυθίζεται. Ἡ τύχη αὐτῆ τοῦ πετρου ἀναγκάζει αὐτὴν νὰ κάμῃ σκέψιν σοβαρῆν.

Q'un sort triste et mysterieux Abandonne aux chemins infâmes, Où rampe le vice odieux.

Qui pourrait calculer leur nombre? Jusqu'ici, nul ne l'a tenté. . . Et l'on s'étonne si dans l'ombre On voit sombrer leur pureté!

C'est comme un ange aux grandes ailes Qui les laisserait en passant Tomber, hélas! blanches et frêles, Sur notre sol noir et glissant;

Pour les sauver il n'est personne, Nul ne les tire du bourbier; La nuit partout dans l'environnement Et l'orgueil les foule du pied!

Ἐν ἄλλῃ ποιήσει La mare παραβλάθει τὴν ψυχὴν ἐνὸς κακοῦ, μετὰ τὴν δυσὸδὴν καὶ ἰσὼδῃ λιμνάζοντα ὕδατα, ἅτινα δύνανται προσεῖτι ν'ἀντανγκλωσῶν τὴν ἄκτινα τοῦ ἡλίου.

Et c'est ainsi que dans la vie Il n'est pas un être assez vil, Assesz plein d'astuce et d'envie, Si lâche et si mauvais soit-il,

Qui, dans un jour beni, ne puisse, Vers l'infini levant les yeux, Trouver un rayon de justice Et refleter un coin des cieux.

Δόγμω ἐλθετός, ὁ Godet, ἐξέλεξε τὰ καλλίτερον τῶν ποιητικῶν ἔργων τῆς ἀποθανούσης νεκνίδος, καὶ, μετὰ τῆς προντίδος ἐκείνης, ἦτις χαρακτηρίζει τοὺς ἀληθεῖς φίλους, τὰ ἐδημοσίωσεν εἰς ἕνα τόμον, μὲν τίτλον AU DELA.

Ἡ Ἀλίκη δὲν ὑπάρχει πλέον τώρα—ἀπεβίωσε. Μόνον ἐν τῇ μνήμῃ τῶν φίλων καὶ τῶν εὐεργετουμένων ζῆ; Ἡ μνήμη της εἶνε ἀγῆρωσι—Θὰ ἐπιζῆσῃ, καθότι οἱ ἀφίνοντες ἔχθη τῆς διαβίωσώς των, ἔστω καὶ μικρὰ, ὁ χρόνος δὲν δύναται, καθ' ὅλοκληρίαν, νὰ τοὺς θέσῃ εἰς λήθην.

Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἤμεθα καλοὶ. Ἡ καλωσύνη μόνη εἶνε πρᾶγμα κενόν. Πρέπει νὰ κάμωμεν τι, πρέπει νὰ ἀποδειξώμεν εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅτι ζῶμεν. Δικαίως ἄρα ὁ ἡγεμὼν τῶν χριστιανῶν ποιητῶν, ἔθεσεν εἰς τὴν κόλασιν

L'anime triste di coloro Che visser senza infamia e senza lode και τὰς ἀποκαλεῖ

A Dio spiacenti ed a'nemici suoi.

Ἀπατῶνται μεγάλως ἐκεῖνοι, οἵτινες, οὐδὲν κακὸν πράξαντες, νομίζονται ἐνάρετοι καὶ ἔχουσι τὴν ἀπείτησιν νὰ ἦνε σεβαστοὶ! Θέλετε νὰ ἦθετε σεβαστοὶ; Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦθετε καλοὶ—γίνεσθε ὠφέλιμοι εἰς τὸν πλησίον, εἴτε διὰ τῆς δικαιοσύνης, εἴτε διὰ τοῦ πλούτου, εἴτε διὰ τῶν βραχιόνων.

ΣΠΥΡΙΔΙΟΝ ΔΕΒΙΑΖΗΣ

ΠΟΙΑ ΑΓΑΠΩ ΕΓΩ

Τῷ φίλῳ μοι Ε. Βερροιώτῃ.

Ἐκείνη π' ἀγαπῶ ἐγὼ δὲν εἶνε φορεμένη μὲς τὰ πολλὰ μεταξούτα, μὲς τὰ πολλὰ τὰ λούσα, ἔχει τὸ χεῖρ τις γυμνὸν, δὲν εἶν' συνειδημένη νὰ φέρῃ γάντια μακρὰ, δὲν εἶν' κοπέλα πλούσα.

Προικία δὲν ἔχ', ἡ μοῖρα της τὴν ἔκαμε φτωχούλα, τῆς εἶπε μὲ τὰ χεῖρα της νὰ βγάιν τὸ ψωμί της, ἀλλὰ τὴν ἔκαμε ξανθὴ, τὴν ἔκαμ' ὁμομορφούλα καὶ τῆς ἔρραντις ὁρσάτι τὸ τρυφερὸ κορμί της.

Τῆς ἔδωκε ὁ τὸ πρόσωπο τοῦ ἡλίου τὴ λαμπράδα τῆς ἄνοιξις τὴν ὁμομορφία καὶ τῆς αὐγῆς τὸ χρῶμα, τῆς εἶπε νὰ χαμογελᾷ, νὰ κρένη μὲ γλυκάδα τῆς εἶπε πάντα πειδὸ πολλὸ νᾶχη κλειστὸ τὸ στόμα.

Χρωμάτις τὰ χεῖλη της μ' ὄψι τρανταφυλλένια τὸ ἔγχεσε ὡς ἀθάνατο ὁ τὴν καστονὴν ματιὰ της καὶ τὰ ξανθὰ της τὰ μαλλιά της τάχει χρυσομένια—ἂσά τέτοια ρόδα μοναχὰ τὸ ἔδωκε γὰ προικία της.

Γὰ νὰ τὴν ἀγαποῦν πολλοὶ κ' ἔνανε ν' ἀγαπήν, τῆς εἶπε πάντα χαμηλὰ τὰ ματιά της νὰ φέρη, κ' ὅταν κινᾷ τὴ Κερκίτικὴ ὁ τὴν Ἐκκλησίαν νὰ πῆ τὴν ὁμομορφίαν της μοναχὰ γὰ συντροφίαν νὰ φέρη.

Γιατὶ τὴ ντρέπεται κάνειε τὴν ὁμομορφίαν ἂσά γύνῃ, ὅλη τὴ λάμψι τοῦ Χριστοῦ ἀπάνου ὁ τὸ σταυρὸ του, καὶ ἀπὸ τέτοιο πρόσωπο γυρεύει ἐλεημοσύνην γιὰτὶ μέσα ὁ τὴν ὁμομορφίαν γνωρίζει τὸ Θεὸ του.

Ἐγὼ μίαν τέτοιαν ἀγαπῶ, τέτοιαν ἐγὼ λατρεύω, μέσα ὁ τὸ λούσα τὰ πολλὰ θαμπίνε ἡ ματιὰ μου. μ' ἔρσει τὸ χυτὸ κορμί γυμνὸν νὰ τὸ ζήλωσῃ καλῶς γυμνὴ κ' ἀπάρεθνη εἶνε καὶ μὲ ἡ καρδιά μου.

Ἐν Ἀθήναις.

ΝΙΚΟΛ. Η. ΣΤΑΜΑΤΕΑΟΣ.

Π. ΧΙΩΤΟΥ

Διαμονὴ τετραήμερος ἐν Πάτρεις (Ἐξακολούθησις)

Ὅ,τι δὲ ἐθαύμασα ἦτο εἰκὼν ἐκθεμένη ἐν τῷ κατ' ἑλεφαντοστέου, ἔργον πολὺπονον Συμεῶνος ἱερομονάχου Ἀγιορείτου. Μικροσκοπικὸν φάκον λαβῶν εἰς ἀνώτατον βαθμὸν μεγεθύνοντα τὸ ἀντικείμενον, διέκρινα τὴν ἐντέλειαν τοῦ ἔργου, μὴ καταλιπόντος τοῦ τεχνίτου καὶ τὰς ἐλαχίστας παραστάσεις, καὶ τὸ καταλλήλων καὶ τὸ σγαικὸν τὸν ἰδεώδους κατ' ἔκφρασιν μορφῆς καὶ σχήματος; ἐκάστου μέρους πρὸς τὸ ὅλον. Διακρίεται εἰς τμήματα, τὸ μὲν μέτρον παριστᾷ τὴν οὐράνιον λειτουργίαν, ἣτις τελεῖται ἐν οὐρανῷ πρὸς τὸν ἐν Τριᾷθεῶν Χορὸν Ἀγγέλων, Μαρτύρων, Ἱεραρχῶν, Ὁσίων, δικαίων ἀπολαύουσι τὸ ἀπλετον φῶς τῆς οὐρανιαίας μακαριότητος. Πέριξ αὐτῆς κατὰ πλάσις τετραγῶνα παρίστανται τὸ ὄνειρον τοῦ Δανιὴλ, ἡ Ὁρασις τοῦ Ἰεζεκιήλ, ἡ μετάβασις τῆς ψυχῆς τοῦ δικαίου εἰς οὐράνιον ἀγαλλίασιν, ἡ κατὰπτωσις τῆς ψυχῆς τοῦ ἁμαρτωλοῦ εἰς κόλασιν αἰώνιον. Πάμπολλα ἄλλα παρίστανται ἐμφαινόντα πνεύμα καὶ χαρακτῆρα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ ἰδανικὸν τῆς θείας λατρείας, τὴν κρίσιν καὶ ἀνταπάδοσιν τῆς ψυχῆς διὰ τὰ ἐν κόσμῳ ἔργα της. Ἡρώπησα τὸν καλόγηρον τὸν φύλακα τῆς εἰκόνης πόσον χρόνον ἐργάσθη ὁ τεχνίτης Συμεὼς; μοι εἶπεν ἔπειτ' ἔτη. Ὅστε ἐὰν πληρώνηται ὁ φράγκος ἡ ἡμερησία ἐργασία, ἡ λεπτοουργία αὐτῆ θα ἐκτιμῆθῃ ἐπέκεινα τῶν 12,000 φράγκων. Ἐνθυμοῦμαι ἐπισκεπτόμενος τὰ μουσεῖα τῶν Ἀρχιεῶν τῆς Φλωρεντίας (galleria degli ufficii) εἶδον μεταξὺ τῶν πολυτίμων κειμηλίων τῆς πινακοθήκης ἀγιορείτικον σταυρὸν. Παρίστα δὲ αὐτὸς λεπτοουργικῶς σταυρώσιν, γέννησιν, βάπτισιν, ἀνάστασιν καὶ ἀναλήψιν. Ἦκουσα ὅτι ἐξετιμᾶτο 2000 λίρας ἰταλικῶς. Παρὰ τῷ σταυρῷ ἔκειτο εἰκὼν ἐξαισίου κάλλου; νεανίδος υδρογραφημένη ἐπὶ ἐλεφαντοστέου (avorio), καὶ εἶχεν ἐπιγραφὴν la bellezza greca Ἡ Ἑλληνικὴ ὠραιότης. Ἐσυλλογίσθηεν ὅτι οἱ ἐξοχωτέροι τῶν ἐθνῶν εἰς κλασικισθίαν, ἄλλοθι βεβαίως δὲν εὐρίσκουσι τὸ ἰδανικὸν τῆς ἐντελεστεύρας ὠραιότητος ἀνθρωπίνου μορφῆς, εἰμὴ εἰς ἑλληνικὸν πρόσωπον. Ἡσθάνθη ἐυθύ; ἡ καρδιά μου ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, ὅτι ἐν τοῖς φωτισμένοις λαοῖς τῆς Εὐρώπης τοσοῦτον ἐκτιμᾶται ἑλληνικὴ καλλονὴ καὶ τεχνουργία. Ἀλλ' ὄχι μόνον ἡ ἰδανικὴ ὠραιότης τοῦ Ἑλλήνος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πραγματικὴ ἐξετιμῆθη ὡς ἡ ἐξοχωτέρα. Ἐν τῇ διεθνεί ἐκθέσει τῶν Παρισίων τῷ 1860 ἐξετέθη ὡς δεύμα πραγματικῆς καλλονῆς προσώπου ἡ εἰκὼν τῆς Ζακυνθίας Μαρίας Γαζζονα πρώην συζύγου τοῦ πλουσίου Μαρούλη, καὶ νῦν Φ. Γρασέτη. Ἐθαύμασα τὸ κάλλος τῆς Ἑλληνίδος οἱ ἀγωνο-

δίκαι, και βραβεύσαντες την εικόνα, εξετίμησαν ως εξοχον την πραγματικην καλλονήν.

Εξήλθομεν τού ναού, και πορευόμενοι την αυτην οδόν, ήκουσαμεν ψαλμωδίαν εν τῷ νεοκτίστω ναῷ τῶν Καθολικῶν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Διαβάντες ἐκ τῶν ἐμπροσθεν δένδρων εἰ-ήλθομεν. Ἐτελειτο ἡ λειτουργία γλυκίφωνος κανονικῆ μουσικῆ, ἐν ἧρῶ τετραφώνου ἀρμονίας και συνοδουμένη ὑπὸ γλυκοφώνου μουσικοῦ ὀργάνου ἀντήχει τὴν ἱερὰν ὑμνωδίαν τοῦ Πιστεύου (vredo in uno deo). Ὁ λειτουργὸς ἐφημέριος πλουσίαν ἱερατικὴν στολὴν φορῶν, ἐκάρητο ἐπὶ τῆς τοποτηρητικῆς ἑδρας. Ὑπερέκειτο τῆς ἀγίας Τραπέζης ἐλαιογραφικὴ εἰκὼν τῆς σταυρώσεως τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Τὰ περίετρα παρεκλήσια και τοίχους ἐκόσμουσαν ἄλλαι καλλιτεχνικαὶ εἰκόνες. Ἐγεμεν ἡ ἐκκλησία πιστῶν καθολικῶν. Ἄνδρες, γυναῖκες, παῖδες, γονίππατες ἤρχοοντο. Ἡ πολυτέλεια τοῦ ναοῦ μὲ ἐξίππασεν. Ἄλλοτε ἡ καθολικὴ αὐτὴ ἐκκλησία ἐξηρᾶτο ἐκ τῆς λατινικῆς Ἐπισκοπῆς Ζακύνθου. Κατὰ τον Π' αἰῶνα) ὅτε ἐπεκράτησαν οἱ Λατῖνοι ἡγεμόνες ἐν Πελοποννήσῳ, ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος Γ'. ἀπέδιωξε τοὺς ἀνατολικοὺς Ἐπισκόπους ἐκ τῶν θρόνων των, και οἱ ἡγεμόνες ἐνεκνήθρυσαν λατίνοι, παπικῆ διακρίσῃ. Τότε και ὁ λατῖνος Ἐπίσκοπος Πατρῶν, ἐκυριάρχησε τῆς πόλεως, ἀφοῦ οἱ Πατράτες ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἡγεμόνος Κεμπιλήτου, ὅστις ἐπώλησε τὰς Πάτρας εἰς τοὺς Βενετούς τῷ 1403. Οἱ δὲ Πατράτες στενωφωρῶμενοι ὑπὸ τῶν Τούρκων προσέλαβον τὸν λατῖνον Ἐπίσκοπον προστάτην. Κυριεύσαντες δὲ οἱ Τούρκοι τὰς Πάτρας, ἀπέδιωξαν αὐτόν, και τότε ἀνάλαβε τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Ἀνατολικῶς, ὑποκειμένου τῷ Μητροπολίτῃ Κορίνθου. Κατὰ διακρίσῃ τοῦ Παπα, ἐγγράφα και ἐπιπλά, τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας Πατρῶν, μετεκμίσθησαν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Ζακύνθου. Ὁ ἐπίσκοπος αὐτῆς, ἔλαβε τὴν ἐπιστοσίαν ὄλων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Καθολικῶν, ἧτις ἐκνήρθη χώρα ἀπίστον pars infidelium. Ἐκτοτε ἀπεστέλλετο Βικάριος ἐκ Ζακύνθου, και ἔχειε τῷ ἁγίῳ μύρῳ τοῦ καθολικοῦ πατρός, και εἶχε πᾶσαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν διαχείρισιν. Ἄλλὰ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, ὅτε ἐβασίλευσαν ὁ Γεώργιος, ἀπεστῆλθε εἰς Ἀθήνας καθολικὸς παπικὸς Βικάριος ἐν τῷ ἑλληνικῷ Βασιλείῳ. Ἡ Πελοπόννησος και πᾶσα διακρίσῃ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Πατρῶν ἀφρηθήσαν ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐπισκόπου Ζακύνθου, και ὑπῆρχθη τῷ παπικῷ Βικαρίῳ Ἀθηναίων. Ἀριθμοῦνται δὲ ἕως 4000 καθολικοὶ και εἶναι οἱ πλείους μέτοικοι Νεαπολίται, Σικελιώται, Καλαβροί, Ἀπολλοιοι, Μελιταῖοι, μετερχόμενοι διάφορα ἔργα. Ἡ ἐκκλησία διατρεῖται ἐκ συνοσεροφῶν τῶν καθολικῶν προσεπειῶν Πατρῶν, τῆ γενικωφωρῆς ἐκκλησιαζομένων, και τῆ πλουσιοφωρῆς τῆς μεγάλης ἐταιρίας τῶν Καθολικῶν, ἧτις ἔχουσα τὸ κέντρον ἐν Λυδῶν τῆς Γαλλίας, εἰσδίδει ἐκταμύριμα ἐξ ὄλου τοῦ καθολικοῦ κόσμου διὰ σχολεῖα

και ναοὺς ἐν Ἀνατολῇ, Ἀσίᾳ, Ἀφρική και Ἀμερικῇ, και ἔχει παντοῦ ἱεραποστόλους missionariti και ἐκδίδει χρονικὰ.

Ὅχι ἀκομῶς εἶναι και ὁ μικρὸς ναὸς τῆς Ἀγγελικωφῆς λατρείας εἰς ὃν προσεκλήθημεν νῦν παρευρεθῶμεν τὴν 11 τῆς αὐγῆς, καὶ ἦν ἐτελειτο ἡ λειτουργία. Ὁ ναὸς ἠκοδομήθη κατὰ γοθητικὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἐκ λίθων πυρίτου μελανοῦ. Τὸ διάκομον τῆς στέγης τεμαχίζεται εἰς τριγωνοειδεῖς λίθους, και ἐμπροσθεν ἔχει πέτρινον σταυρὸν. Τὰ κεκράνεια λήγουσιν εἰς ὀξυγώνιον και κοσμοῦνται μὲ ὕλους πολυχρόνους. Περικυκλῶνται ὑπὸ δεινροφίτου και ἀνθοφόρου ἄλλους. Τοῦ ἔνδον εἰς τὸ προσόβριον ἴσταται ἡ ἱερὰ Τράπεζα, ἐφ' ἧς ἦσαν τὰ ἱερὰ σκευῆ, ἀλλ' ἄνευ κηρίων. Πλησίον εἶναι ὁ ἄμβων και πρὸ αὐτῶ τῶ Βαπτιστήριον. Κατὰ διακρίσῃ ἴσαντο γυναῖκες ψάλλουσαι, συνοδουμένηαι μὲ φρασερικῶν κλειδοκίμβων. Κατὰ σειρὰν τίθενται θρακία, ἐφ' ὧν ἐκάρητο οἱ λειτουργοὶ ἀνδρες και γυναῖκες εὐλαβῶς ἀκροώμενοι, και κρατοῦντες ἱερὰν Σύνοψιν προσευχῶν. Ὁ ἱερεὺς Βούρ, ὅστις ἐφημέριος συγκληρῶς και τῆν ἐν Ζακύνθῳ Ἀγγελικὴν κινούσῃ, ἐφόρει λευκὴν τίβειαν και μαζῶν ἐπιτραχήλιον, ἄνευ σταυρῶν. Δὲν ἐτελεῖ μυστήριον τότε, ἀλλ' ἐδίδασκεν ἐπ' ἄλθωνος τὸ εὐαγγέλιον, ἡ ἐξηγγεῖλε προσευχῆν, ὅτε ἀπαντες ἀνίσταντο, και ἐψάλλον τοὺς ὕμνους. Σιγῆ δὲ μεγάλη ἐβασίλευσε παρὰ τοῖς ἐκκλησιαζομένοις, οὗτε κἄν τις ἐξ αὐτῶν ἐσειετο. Ἐκαστὸς ἐφαίνετο ὅτι εἶχε προσηλωμένην τὴν διάνοιαν εἰς μελέτην θεῶν. Ἡ ἐκκλησία ἐπαινεμεῖται τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Διατρεῖται—1) ἐκ συνοσεροφῶν μεγάλων θρησκευτικῶν ἐταιριῶν ἐν Ἀγγλίᾳ—2) Ἐκ χορηγίας τοῦ Ἐπισκόπου Γιβραλτῆς, ἐπισταντοῦτος εἰς ὅλας τὰς ἐν Μεσογείῳ Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας.—3) Ἐκ δωρημάτων τῶν Ἀγγλικῶν πλοίων, προσεγγιζόντων τὰς Πάτρας.—4) Ἐκ συνοσεροφῶν τῶν ἐν Πάτραις Ἀγγλικῶν οικογενειῶν. Ὁ ἐφημέριος μισθοδοτεῖται, και περιοδεῖται ἐν Ζακύνθῳ ἀμειβεταὶ διὰ τὰς ἱεροπραξίας του, παρὰ τῶν ἐν τῇ νήσῳ οικογενειῶν. Ἐγευματίσαμεν εἰς τῆς κυρίας Ἀνέτας Δ. Τειρόνη. Ὁ υἱὸς αὐτῆς Κυριακὸς, ἠγαπήτα ὡς τέκνον μου, παιδικωφωρῶμενος. Τελειόροτος τοῦ γυμνασίου Ζακύνθου και λαλῶν γλώσσας, εὐδοκίμει ἐν Πάτραις εἰς ἐμπορικὰ γραφεῖα, και ὡς λογιστῆς τῆς Γαλλικῆς ἐταιρίας Μενιὰς. Αἱ δύο ἀδελφῆ αὐτοῦ, γεννηθεῖσαι και ἐκπαιδευθεῖσαι ἐν Λιβόρνῳ, ἔξέχουσιν εἰς χειροτεχνήματα και λαλοῦσι γαλλιστῆ και ἰταλιστῆ. Ὁ πατὴρ τῆς Τειρόνης Ἰωακείμ Βελκωντῆς, ἐφημέριος τῶν ναῶν τῆς ἐν Λιβόρνῳ ἑλληνικῆς Κοινότητος, και εἶχε συλλογὴν πλουσίαν βιβλίων ἐκκλησιαστικῶν, εἰκόνων και ἱερῶν κειμηλίων. Ἐλιθογράφη εἰκόνας τεχνικωτάτας, ὧν και ἡ τοῦ ἁγίου Διονυσίου πανομοίωτος. Ἐν Λιβόρνῳ, ἐγὼ διατρεῖθαι, ἐγνώρισα τὴν φίλην τῆς κυρίας Τειρόνης, Ἀγγελικὴν Πάλλον, κόμητην Βαρθολομαίαν, συναντήσας κατὰ τὰ θαλάσσια λουτρὰ Παγκρατίῃ. Ἡ περι-

φανῆς αὕτη Ἑλληνίς, ἀδελφῆ τοῦ ἐν Ἀθήναις καθήγητοῦ Πάλλη, μοι ὠμίλησε περὶ ἰταλικῆς και Γαλλικῆς φιλολογίας. Διεκρίνετο ἐν Ἰταλίᾳ δι' αὐτογενοῦς ποιήσεις και τὸ μυθιστόρημα Ἀλέξιος ἡ καὶ τελευταῖαι ἡμέραι τῶν Φαρῶν. Ἀξιόλογον ἐποίησεν ἔλασιν πρὸς τὸν ἀποθανόντα υἱὸν τοῦ Ἰακωβάκη Ριζοῦ ποιητοῦ και γραμματολόγου, ἀρχόμενος:

«Νεαροῦ κάλλους μὲ τ' ἄνθη, ὅταν σ' εἶδα
»Στεφανωμένον, πρὶν σὲ ἀρπάξῃ ἡ μοίρα,
»Εἶπα, ὦ Μουσῶν και χαρίτων φροντίδα,
»Χαίρ' ἡ φωνὴ σου ὡς τοῦ πατρός ἡ ἄδρα»

Ἐυφημίσθη ἐσχάτως ἡ μετάρρασις τῶν ὠδῶν τοῦ Σολωμοῦ, και τὸ δεκατετράστιχον εἰς τὴν μετakoμίδην τῶν ὀσῶν Φωσκόλου ἐκ Λοιδίνου εἰς Φλωρεντίαν.

Τὸ ἀπόγευμα ἐξήλθομεν ἐν συνοδίᾳ τῆς Τσερόνης εἰς περίπατον. Ἐγένετο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἡ ὕψαις Γάλλου ἀερονάυτου μὲ ἀερόστατον ἐκ τοῦ κήπου τοῦ Σακίτου. Ὁ ἀερονάυτης ἐφαίνετο καθήμενος ἐπὶ σανίδος αἰωρουμένης ὑπὸ τὸ ἀερόστατον και ὡς μετρικὸς πῆγος φερόμενος εἰς τὸν ὄριοντα. Ἡ ἀεροπορία ὀλίγον διάρκεσε. Κατέβη ὅπισθεν τῆς ἀεροπόλας πολὺ δυσχερῆς, ὅτι ὀλίγοι συνῆλθον ἐντὸς τοῦ περιεφράγματος, ἐνθα παρεσκευάσθη ἡ ὕψαις, και ὀλίγα ἐσύνεσαν. Ἐστάρθημεν κατόπιν μεσημεριανῶν ὀδῶν, πλαγίαν δεινροφύτου και ἀνωφερῆ, ἧτις μᾶς ἐφερον εἰς τὰ Ψαλλωκίνα.

Τὸ μέγα τοῦτο πεδῖον, ἄλλοτε τόπος χαρῶν, καθίστᾷ τὴν μεγαλητέραν πλατείαν Πατρῶν. Περιορίζεται ὑπὸ μαρμαρίνου Βαλαύστρου (Balustrada). Ὡς δὲ ὑψηλότερος ἔχει ἐλευθέρου ὀριζόντα. Τὸ βλέμμα ἐκτείνεται εἰς τερνωπώτην θείαν. Λευκάουσι οἱ οἶκοι τῶν πλαγίων τῆς πόλεως. Μακρόθεν ἐκτείνεται ὁ πολυκύβητος Βοιδιάς. Χλοάζουσιν οἱ λόφοι και ἐνδύονται τὰ πράσινα φύλλα ἀμπειλοῦ και σταριδῶν· δεινδροκομοῦσι και ἀνωφεροῦσι περίε κήποι και γηλοφιαί. Βλέπεται ὁ κόλπος τῶν Πατρῶν. Ἐξανοίγονται τὰ εἰσπλέοντα εἰς τὸν λιμένα και ἐκπλέοντα, και διακρίνεται ἐκθεθεν ὅλη ἡ κίνησις τοῦ λιμένος. Διαποικίλλουσι τὴν θείαν οἱ πολυχρόμοι ἀγορτικοὶ οἶκοι τῶν δύο παραλλίων. Ἀμαζωτῆ εἶναι ἡ ἀνωφερῆ εἰσοδος. Δεινροστοιχία περίε τῆς πλατείας καθίστᾷ εὐσκόφυλλον τὸν περίπατον. Κατὰ τὰς τέσσαρας γωνίας και εἰς τὸ μέσον κατεσκευάσθησαν πῆδαρες ἐρούτες ἀφθονα και καθαρὰ ὕδατα ἐντὸς κηπαρίων κυκλοειδῶν ρυτινομένων μὲ ἄνθη και θάμνους χλοερούς. Τὸ ἀναπῆδων ἐκ τῶν ἀγαλαματίων Πανδῶ Νηρηίδων και Τριτωνῶν ὕδωρ, ἄλλο μὲν σχηματίζει κρυσταλλῶν ἀνοιγόμενον ὡς κάλυκας και καταπίπτει εἰς δεξαμενὴν, ἄλλο δὲ ὑψόμενον διασπᾶται εἰς βανίδας, καταβρέουσας. Τὸ ἠλιακὸν φῶς ἡ τὸ ἀέριον ἐκ τῶν περίε φανῶν, ἀντανακλῶμενον εἰς τὰς βανίδας, ἀποτελεῖ χρωμάτια διαγῆς πράσινα κόκκινα χρυσαῖ ὡς ἱριδος. Φανοὶ περίε και 12 περί ὀκτάγωνων ἐν τῷ μέσῳ διαφωτίζουσιν

ὄλων τὴν πλατείαν. Μουσικὴ ἐκτελεῖ ἀρμονίας Βελίνου, Δονιτσέτου, Πετγῶθεν ἡ ἄλλα ἄσματα και συμφωνίας. Πανόραμα τερνωπώτατον καθίσταται οὕτως εἰς διασκεδάσιν. Κομψώταται κυριαί, ἀνδρες πάσης ἡλικίας και τάξεως καλοενδυμένοι, νεανίδες χαρίεσσαι, παῖδες, ζωηροὶ περιπατοῦσι, συνομιλοῦσι, γελῶσιν, εὐθυμοῦσι, διασκεδάζουσι μερίμνας. Ἀναχωρήσαντες τὸ ἑσπέρας, ἀπηντήσαμεν νύμφην πορευομένην εἰς τοῦ γαμβροῦ, και συνοδουμένην μὲ μουσικὰ ὄργανα. Ἐφεγγοδολεῖτο ἡ συνοδία μὲ θεγγαλικὰ φῶτα. Ἡυῆθημεν εἰς τοὺς νεονύμφους; τὰ αἶσια μακροβίου και εὐτυχούς συζυγίας, και ἀπήλθομεν εἰς τὴν κατοικίαν μας.

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΣΚΑΦΤΙΑΣ

«Σκάψε ἀνθὲς σ' αὐτὸ τὸ μέρος
Γιὰ νὰ ζῆς εὐτυχισμένος.»
Ἐταί ἐφῶναξ ἔνας γέρος,
Κ' ἔνας νῆς δυστυχισμένος
Ποῦ ἔβρισκότουνα σιμὰ,
Ἐσκιρτοῦσε ἀπὸ χαρὰ.

Ἀρχινάει ὁ νῆς νὰ σκάφτη
Κ' ὄλη ἡμέρα νὰ κοπιᾷ·
Ἄν και ἡ λάβρα τὸν ἀνάφτει,
Δὲν τὸν μέλλει, δὲν τὸν γνοιάζει,
Ὡς ποῦ ναῦρη μὲς τῇ γῆ
Τὸ χρυσάφι ποῦ ποθεῖ.

Σκάφτει ἀγάλι μὲς τὸ χῶμα
Κ' ὄλο γύρω του κυτᾷ·
Πότε, πότε ἀλλάζει χῶμα·
Σὲ σφυρὶ ἡ καρδιά κτυπάει
Πῶς τοῦ ἐφάνη νὰ τὸ ἰδῆ,
Ἄλλ' ἀστράφτει ἕνα γιαιλί.

«Τὸ χρυσάφι ἐδῶ θὰ μνέσκη»
Και τὸ λάκκο μεγαλῶνει,
Κ' ἡ ἀξίνα του ὅταν βρῆσαι
Κάμειμα πέτρα και σκαλῶνει,
Κάνει ὡς νάτανε τρελλῶς,
Πῶς εὐρέθη ὁ θησαυρός.

Δυνατὰ ἡ καρδιά του πάλλαι
Ὅπου πέτρα ἰδῆ ν' ἀσπρίζη,
Ὡς ὁ ναύτης ποῦ ἴστη ζάλη
Ὅλος χαίρεται κ' ἐλπίζει
Πῶς σιμόνει σὲ στερνή,
Ὅταν φρύγανα ἀπαντᾷ.

Τρέμει, τρέμει ἀπὸ τὸ κόπο
Και τὰ χέρια τὸ αἷμα βάρει·
«Πότε θαῦρω ἐκεῖνὸν τὸν τόπο

Όπου κρύβει τὴ χρυσάφι,
Γιὰ νὰ ζῶ πάντα εὐτυχῆς· »
*Έτσι λέγει ὁ δυστυχῆς.

Πότε ὁ δόλιος τὸ ἔργο ἀρνίει,
Τὴν ἀξίαν του ἀπιθώνει,
Τὸ κεφάλι πότε κλίνει
Καὶ τὰ χέρια του σταυρώνει,
Γιατὶ θέλει νὰ σκεφθῆ,
Τὸ χρυσάφι ποῦ νὰ εὐρῆ.

Τὸ χρυσάφι δὲν ξανοίγει,
Καὶ φωνάζει καὶ δακρύνει·
Πότε τρέχει γιὰ νὰ φύγῃ,
'Αλλ' ὀπίσω εὐθὺς γυρίζει,
'Όπως κάνει ἡ κορασιά
Μὲ τὸν ἀνδρα ποῦ ἀγαπᾷ.

Σκάφτει, σκάφτει ὅλα τὰ μέρη,
Μία στιγμή δὲν ἀνασέει·
Τί νὰ κάμῃ δὲν ἤξερει
'Όσο ὁ λάκκος πλεῖα θαβέει·
« Τὸ χρυσάφι ποῦ ζητῶ
Μέ, τὸν ᾄδῃ θὰ τὸ εὐρῶ. »

Ἐν χυμῷ γέλο ἴστο στόμα
Καὶ τὸ μᾶτι λάμπει, ἀσπράφτει·
Ἡ ἔξινά μὲς τὸ χῶμα
'Όλη ἐγώθη, σκάφτει σκάφτει·
« Τὸ χρυσάφι ποῦ ζητῶ,
Ἐδῶ μέσω θὰ τὸ εὐρῶ. »

Σκάφτει ὁ δόλιος καὶ γελάει,
Ἡ καρδιά του θαρεῖ ἀλλάει·
Τὸ ἔνα πόδι ξαγιαστράει·
Γέρονε ὀπίσω τὸ κεφάλι·
Μὲ τὰ χέρια ἐδῶ καὶ ἐκεῖ,
Πολιμάει νὰ κρεμαστῆ.

« Ὡ! φωνάζει, αὐτὸ τὸ μέρος
Ἐῖναι θάλασσα γιομάτο·
Τὸ χρυσάφι ποῦ εἶπε ὁ γέρος
'Ἵως ἔρῖσκειται ἴστον πᾶτο. »
Τότε ἀκούστη ἴση στιγμή,
Τρομερῆ σκαρβολή.

Βγίνει ὁ γέρος ἴστην ἐμέια
Καὶ φωνάζει δακρυμένο·
« Ὡ! γιὰ σένας εὐτυχῆ·
Πόσο θάνατι εὐτυχ σμένος
'Ό θνητὸς ὅπου ἔμπορεῖ
Μοναχὸς του νὰ ταρῆ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΙΩΚΗΣ.

ΛΥΚΟΦΩΣ ἐπὶ ΛΥΚΟΦΩΤΟΣ.

[ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ]

Α'.

Πολλοὶ περιέγραψαν καὶ πάντες ἐθαύμασαν τὰς μαγευτικὰς τοῦ ἡλίου δύσεις, αἵτινες σχεδὸν καθ' ἑκάστην ἡκολούθησαν ἀλλήλαις ἀπὸ ἕξ ἤδη μηνῶν, ἐφ' ὅλην περίπου φαντασίαν τὴν γῆν. Τὰ λαμπρὰ χρώματα, ἅτινα κατὰ ταῦτα, ἐν ὑπερφυστικῇ ἀρμονίᾳ ἐκόσμησαν τὸ δυτικὸν τοῦ οὐρανοῦ μέρος, ἐξετέθησαν δ' ἐνίοτε καὶ ἐφ' ὅλον τὸν ὀρίζοντα, φελλικουσαν πάντων τὴν προσοχὴν, καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανισέως των, περὶ τὰ τέλη τοῦ καθ' ἡμᾶς Αὐγούστου, προῦξήθησαν πολλὰς συζητήσεις, καθ' ἃς, πλείστει ἐξημέλησαν ὑποθέσεις περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν αἰτίων τοῦ ἐκτάκτου τούτου μετεωρολογικοῦ φαινομένου. Θεωροῦντες μεταποινίαν, περιγραφῶν φαινομένου, ὅπως πάντες οἱ ἀναγνώσται τῆς «Κυψιλλῆς» πολλὰς εἶδον, περιοριζόμεθα ἐν τοῖς ὀλίγοις τοῖς δε, εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν πρὸς ἐξήγησιν τούτου προταθεισῶν ποικίλων θεωριῶν.

Τῶν παρατηρητῶν, οἱ μὲν προσήρτησαν εἰς τὸν ἥλιον τὸ ἐρυθρὸν τοῦτο φῶς, οἱ δ' ἐποθετίστησαν ἐν αὐτῇ τῇ γῆνι ἀτμοσφαιρῇ, καὶ ἄλλοι τέλος ἐθεώρησαν ὅς σχετιζόμενον πρὸς τὰ πολιτικὰ εἶλα, ὧν, ὡς γνωστὸν, οἱ ἐπιστήμονες δὲν προδιώρισαν ἔτι τὸν τύπον τοῦ σχηματισμοῦ. Καὶ πρώτον διακρίνομεν δύο ὑποθέσεις, σχετιζούσας τὸ ἐκτάκτον λυκόφως πρὸς τὸν ἥλιον, ὧν οὐδεμία μὲν δύναται νὰ ληφῆ ὑπ' ὄψιν, ἀναφέρονται ὅμως ἀμφότεραι, ὅπως μὴ μείνωσιν ἄνευ τῆς καταλλήλου ἀνασκευῆς· καὶ ἡ μὲν θεωρεῖ τούτο ὡς ἀποτέλεσμα «μεταβολῆς ἐν τῇ φυσικῇ καταστάσει τῆς τὸν ἥλιον περιβάλλουσας ἀτμοσφαιρῆς». Τοιῦτωσά τοι μῆμα δεινὸν καὶ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον. Ὡς οὐδενὶ ἐπιτροπομένης τῆς ὑποθέσεως ὅτι μεταβάλλεται οὐράνιον τι σῶμα ἄνευ καταλλήλων τηλεσκοπικῶν ἔρευνῶν ἢ δὲ ὡς ἀσυνήθη ἐμρᾶνιν τοῦ ζῳδιακοῦ φωτός, ἐξενεχθεῖσα χωρὶς νὰ προσλογισθῆ ὅτι τὸ ζῳδιακὸν φῶς φαίνεται περὶ μὲν τῆς ἐκρινῆν ἰσημερίαν μόνον τὴν ἐσπέραν, τὴν δὲ φθινοπωρινὴν μόνον τὴν πρωΐαν, ἐν ἀμφοτέραις δὲ ταῖς περιστασεσὶν ἔχει γῶμα λευκὸν καὶ σχῆμα ἐπιμήκου· ἐλλείψεως, ἐν ᾧ τὸ περὶ αὐτὸ λόγος φαινόμενον ἐφαίνεται πρώτως τε καὶ ἐσπέρας καθ' ὅλον τὸ φθινοπωρινὸν καὶ χειμῶνα, ἔχον ἐρυθρὸν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χῶμα, ἀκανόνιστον δὲ συνήθως σχῆμα. Πλὴν τούτων, εἰς ἀνασκευὴν πάσης ὑποθέσεως σχετιζούσης πρὸς τὸν ἥλιον καὶ τὰς περὶ αὐτὸν τοῦ συμπαντος γῶρας τὰ τελευταῖα μετεωρολογικὰ φαινόμενα, ἔρχεται ἐνδιαφερόσα τις παρατήρησις τοῦ Flumandon ἀπὸ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τοῦ Pyu-de Dôme, ἣς ἐκθεσιν παραλαμ-

θένομεν ἐκ τῆς γαλλικῆς Nature. « Τὴν παρασκευὴν 11 Ἰανουαρίου (ἔ. ν.), ἡ σελήνη δύσασα περὶ τὰς 6 τῆς πρωΐας εἰς τὸ ΒΔ, παρήγαγεν λυκόφως ἀνάλογον τοῦ ἡλιακοῦ, φωτεινότητων ἀλλὰ λευκὸν, ἔχον σχῆμα ἡμισείας ἐλλείψεως ἄνευ κλίσεως πρὸς τὸν ὀρίζοντα. διαρέεσαν ἐπὶ ὄραν ὄλην, ὅτε ἐβράχη καὶ ἡ ἐρυθρὰ τοῦ ἡλίου ἠὲ διαρκέεσσα μέχρι τῆς ἑβδόμης καὶ τέταρτον τὸ θέαμα ἦτο λαμπρὸν, παρατηρεῖται δὲ σπανιότατα. »

Μετὰ τὰς ἡλιακὰς ἐρχονται αἱ περὶ ἰσορείου σέλας θεωρίαι, ἀποκτιήσασαι πολλῶ μείζονα τῶν ἀνωτέρω σπουδαζιότητα, ὡς ὑποστηρικθεῖσαι ὑπὸ σπουδαίων ἐπιστημόνων, ἐν οἷς σημειωτέον τὸν Decharme κατὰ τοὺς ἀνδρας τούτους· οὐδόλω· ἀντιφέρεται κατὰ τῆς ὑποθέσεως ἡ μόνον σχεδὸν κατὰ τὸ ΝΝΔ μέρος τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου κατὰ τὸν χειμῶνα ἐμφανίσι των, διότι καὶ ὁ Mavran ἀπὸ τοῦ 1714 παρατήρησεν ἤδη ἐν τῷ περιπευδίστῳ συγγράμματι του περὶ τοῦ βορείου σέλας, ὅτι παρατηρήθησαν σέλα Δυτικῆ Ἀνατολῆς καὶ Νότια, ἅτινα πάντα ἦσαν βόρεια, ὧν τὰ λοιπὰ μέρη ἢ δὲν ἐσχηματίσθησαν ἢ σχηματίσθησαν διὰ ποικίλους λόγους δὲν ἐγένοντο φανερὰ ἡμῖν· ἀλλὰ δυστυχῶς κατὰ τῆς περὶ πολικοῦ σέλας ὑποθέσεως, ἔρχονται δύο λόγοι μὴ ἐπιδεικτικοὶ ἀνασκευῆς, ἧτοι ἡ ἐλλείψις τῆς συνήθους εἰς τὰ πολιτικὰ σέλα τρομῶδους κινήσεως τῶν ἀκτίων, καὶ δεύτερον, ὅ καὶ σπουδαζιότερον, κατὰ τὸ λυκόφως δὲν παρατηρήθη ἕκτατος κίνησις τῆς μαγνητικῆς βελόνης, τὸ χαρακτηριστικὸν τὰ πολιτικὰ σέλα συνοδουόν φαινόμενον· πλὴν τούτων καὶ ἄλλοι λόγοι δευτερευούσης σπουδαζιότητος, καταδεικνύουσιν ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ λυκόφωτος ὡς πολικοῦ σέλας ἦτο λίαν ἀτυχή.

Ἐπολείονται ἤδη ἡμῖν αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ θεωρίαι.

Β'.

Ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ τῆς γῆς, ἔνεκα τῶν ἐν αὐτῇ ἀπρωρημένων ὑδρατμῶν, αἱ λευκαὶ ἡλιακαὶ ἀκτίνες, ὡς ἐν ὑλίῳ τριγωνικῷ πρίσματι, μεταβάλλουσαι διεσπνθαι χωρίζονται εἰς ἐπτά διαφόρα χρώματα, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ οὐράνιον τόξον, ἐκ τούτων πλησιέστατα τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς γῆς ἐρχεται τὸ ἐρυθρὸν, ἀπώτερον δὲ κατὰ σειράν πάντα τὰ λοιπὰ μέχρι τοῦ πορφυροῦ· ὅταν ὁ ἥλιος δύσῃ, ἢ πρὶν ἀνατελεῖν, αἱ πλαγίως ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων τῆς ἀτμοσφαιρῆς μερῶν προσπίπτουσαι λευκαὶ ἡλιακαὶ ἀκτίνες, χωρίζονται εἰς τὰ συστατικὰ χρώματά των, ἐξ ὧν πηγαίζουσι πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν αἱ ἐρυθραὶ, καὶ παρεχουσι τὸ πρὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου κανονικῶς καθ' ἑκάστην παρατηρούμενον ἐρυθρίζον φῶς, τὸ ὅπου ἂν κλοῦσιν ἢ ὡς λυκόφως. Τοιούτων φῶς δικαίως ἐθεωρήθη τὸ ἐρχόμενον κοσμοῦν τὰς ἡλιακὰς δύσεις. Ἄλλὰ τίς ὁ λόγος τῆς ἐκτάκτου αὐτοῦ ἀναπτύξεως;

Πρώτη βοηθητικὴ εἰς τούτο ὑπόθεσις ἐξημέληθη

κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐμφανισέως του, ὅτι ἡ γῆνη ἀτμοσφαιρὰ ἦτο ἐκτάκτως κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον πεπληρωμένη ὑδρατμῶν, ὧν ἀποδείξει ὁ πλεονασμὸς τῶν βροχῶν κατὰ τὸν παρελθόντα χειμῶνα· ἀλλὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀπέδειξε σαθρὰν ἡ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τοσοῦτω μακρῶν χρόνου περιόδου ἐξήλωνσι τοῦ φαινομένου, διότι ὡς γνωστὸν καὶ κατὰ τόπον καὶ κατὰ χρόνον τὰ μέγιστα ποικίλλει ἡ μετεωρολογικὴ καταστάσις, ἀποδείξει δὲ τούτου τὰ εἰς πάσα· τὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις ἐκαθιδόμενα μετεωρολογικὰ δελτία· ὥστε τὸ φαινόμενον δὲν δύναται νὰ σχετιζέται μετ' ὀρισμένης μετεωρολογικῆς καταστάσεως.

Δευτέραν βοηθητικὴν ἀπόδειξιν προείπειν ὁ G. Tissandier, κατὰ ταύτην δυναμένην μᾶλλον ὡς μετὰ ποίσις τῆς προηγουμένης νὰ θεωρηθῆ, ἐν ἀνωτέρω τῆς ἀτμοσφαιρῆς στρώματι ἀπαντῶσι νέφη ἀποτελούμενα ἐξ ἀθροισμάτων κεκρατυλλωμένων βελονιδίων, ἐφ' ὧν ἀνακλασθεῖσαι ὡς ἐν κατόπτρῳ αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες, εἰσῆλθον εἴτα εἰς τὰ κατώτερα τῆς ἀτμοσφαιρῆς στρώματα ὅπου καὶ ὑπέστησαν τὴν ἀνωτέρω περιγραφείσαν εἰς διάφορα χρώματα διαίρεσιν ἀλλὰ καταπεσοῦσας τῆς θεωρίας ταύτης διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι ἐπὶ ἕξ μῆνας ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἦσαν ἐξήλωμένα τοιαῦτα νέφη ἠναγκάσθησαν οἱ μετεωρολόγοι, ἀφ' οὔ τα κανονικὰ καὶ συνήθη φαινόμενα δὲν παρεῖχον αὐτοῖς καταλλήλου στήριγμα, νὰ καταφύγωσιν εἰς ἕκτατα καὶ ἀσυνήθη, καὶ δὴ, λαθόντες ἐπικούρους τοὺς κομῆτας καὶ μετεωρῆτας, προείπαιαν δύο ἐτέρας θεωρίας ἐπίσης δυστυχῶς καταπεσοῦσας.

Καὶ ἡ μὲν τούτων, προταθεισῶ ὑπὸ τοῦ προ μικροῦ ἀπαθανότου· διεσπνθουτοῦ ἐν Ἀθήναις ἀστεροσκοπεῖον—Ιουλίῳ Σιῶθ, ὅτι ἡ γῆ συνήνησεν ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ὀμιχλῶδη τινα πλανήτην, ἢ καὶ κομήτην, εἰσχωρήσαντα ἐν μέρει ἐν τῇ γῆνι ἀτμοσφαιρῇ, ἣς μετέδωκεν τὰς ὀπτικὰς ιδιότητας, οὐδεμίαν φαίνεται παρὰ τῷ ἐπισημίονι κόσμῳ ἀπικτήσασα ἐπιρροήν, ὡς ἐπ' οὐδενὸς γεγονότος στηρικθεῖσα, ἀλλὰ φέρουσα μόνον τὸν χαρακτηριστὰ ἀυθαίρετου γνώμης διακεκριμένου ἀνδρός.

Ἡ δ' ἐτέρα ὑπόθεσις, ἣν προείπειν καὶ ὑπεστήριξεν ὁ ἐκ Γενεύης κ. Α. Vung, διδούσα ἐν τῷ λυκόφωτι συνερχομένη μετεωρολογικῆς κίνεως, ἣν ἡ γῆ ἐν τῇ πορείᾳ τῆς εἰλξεν εἰς ἐταυτήν, καὶ ἠνάγκασεν νὰ εἰσελθῆ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ τῆς, ἄν καὶ ἐπιθρασάσῃ πως κατ' ἀρχὴν ἐπὶ τῶν πνευμάτων, διότι ὁ κ. Vung συνελέξεν ἐν τῇ χιόνι παρὰ τὴν Γενεῦν μικρὰν ταύτης ποσότητα, κυρίως ἐκ σιδήρου ἀποτελουμένην, δὲν κατώθεωσεν νὰ γίνῃ παρὰ πάντων δεκτὴ, κυρίως μὲν διότι ἡ κόνις αὕτη συνελέχθη περὶ τὰ τέλη τοῦ καθ' ἡμᾶς Νοεμβρίου, ὅτε καὶ τὴν μεγίστην ἐντασιν ἔλαβεν ἐν Εὐρώπῃ τὸ λυκόφως, ἐν ᾧ ἤρχισεν ἐφαρμίζομενον πρὸς Ν τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῶν μέτων Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ καὶ διότι ἐκ

τοσούτου μικρὰς μετεωριτικῆς κόνεως ποσότητος, υποτιθεμένης ὁσονδήποτε μεγάλης τῆς ἐπὶ τοῦ φωτός ἐνεργείας τῆς, οὐδέποτε ἐδύνατο ν' ἀναπτυχθῆ εἰς τοσούτον λαμπρότητος τὸ λυκόφως.

Γ'.

Αἱ πλείεσται τῶν ἀνωτέρω θεωριῶν συναζήτου-το, ἐναλλάξ ὑποστηρίζουσαι καὶ καταπίπτουσαι, εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ ἐπιστημονικὰ κέντρα ἡγήλωτο διαδοχικῶς ἢ ἐμφανίσεις τοῦ ἐκτάκτου ὁ λυκόφωτος εἰς πάντα τῆς γῆς τὰ σημεῖα, ὅτε ὁ διαπρεπῆς τοῦ Λονδίνου φυσικός, ὁ Norman Lockyer, στηριχθεὶς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς εἰς τὰ διάφορα τῆς γῆς μέρη ἐμφανισῶς του, ὡν πρώτη κατὰ τὰς ἐσχάτας τοῦ Αὐγούστου (ἑ. ν.) ἡμέρας ἦ ἐν τοῖς περὶ τὰς Ἰνδίας χώραις, συνέδρασε τὸ λυκόφως καθὼς καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐπιφανέντα ἀσυνήθη φωτεινὰ μετέωρα, κυανοῦν, πράσι-νον, ὠχρὸν, καὶ ἄνευ ἀκτίων ἤλιου — μετὰ τῆς κατὰ τὴν 26 καὶ 27 ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Σόνδας γενομένης ἠραιστειοῦ ἐκρήξεως τῆς Κροκατίας, καθ' ἣν μέγιστα ἠραιστειοτικῆς τέφρας ποσότητες, ἀναβλήθεισαι μέχρι τῶν ἀνωτάτων τῆς ἀτμοσφαιρᾶς στρωμάτων, ἐπέπεσον τὴν ἐκτακτον αὐτῆς εἰς τὰς φωτεινὰς ἀκτίνας ἐπιείθησάν.

Τὴν θεωρίαν ταύτην ὑπεστήριξαν ὁ d. Abba die ἐν τῇ Γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν καὶ ὁ F. A. Forrel ἐν Ἑλβετίᾳ.

«Τὸ λυκόφως» γράφει ὁ τελευταῖος οὗτος ἐν τινι ἀρθρῷ του, «διεδέχθη τὴν κατὰ τὴν 26 καὶ 27 Αὐγούστου (ἑ. ν.) γενομένην ἐκρήξιν τῆς Κροκατίας ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Σόνδας. Κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ Αὐγούστου ἡμέρας ἐκαλύφθη τὸν οὐρανὸν νέφη ἠραιστειῶν τεσσάρων, οὐ μόνον ἐν τοῖς νήσοις τῆς Σόνδας, ἀλλὰ καὶ μέχρι Γιοκαχάμας ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ τῶν νήσων Seychelles τὴν δὲ 1 καὶ 2 Σεπτεμβρίου ἐν τῇ Χρυσῇ ἀκτῇ τῆς Ἀφρικῆς, καὶ τὴν 2 καὶ 3 ἐν τῇ Τριᾷδι, μισθ τῶν Ἀντιλλῶν ἀνήκουσαν τῷ κράτει τῆς Βενεζουέλης ἐν Παναμᾷ, ἐφανη κυανοῦς καὶ πράσινοιο ὁ ἥλιος, καὶ ἐκτάκτως λαμπρὸν τὸ λυκόφως, τὴν 9 μέχρι τῆς 11, καὶ τὴν 21 μέχρι τῆς 24, ὁ ἥλιος ἐφάνη πράσινοιο ἐν ταῖς Ἰνδίαις, ἀπὸ Κεϋλάνης μέχρι τοῦ Ἄδεν, τοῦτω, δ' ἐπικολούθησαν φωτεινότητάς ἡλιακὰς δύσεις. Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον, τὸ λυκόφως παρετηρήθη ἐν τῷ ὑπὸ τοὺς τροπικοῦς Ἀτλαντικῷ, ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ τῇ 1. 10, καὶ 17 Νοεμβρίου, καὶ ἐν Γαλλίᾳ τῇ 26 καὶ 27.»

Ἀκολουθῶν τις τὰς χρονολογίας ταύτας καὶ τὰς ἐπὶ νεώτερον ἀγγελθείσας ὀφείλει νὰ δεχθῆ ὅτι τὰ ἐξ ἠραιστειῶν τέφρας νέφη ἠκολούθησαν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας κυρίαν ὁδὸν ἐπὶ τῶν τροπικῶν, καὶ ἀπ' Α. πρὸς Δ. προξενήσαντα τὰ ἐκτακτα φωτεινὰ μετέωρα διαδοχικῶς εἰς τὴν Χρυσὴν Ἀκτὴν, τὸν Παναμᾶν τὰς Σανδοχικὰς νήσους (3 Σεπτεμβρίου) καὶ τέλος τὴν 9 μέχρι

τῆς 11 ἐπανῆλθον εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἡ τρυχὴ τῶν νερῶν τούτων, συμφωνήσασα μετὰ τῆς διαδοχικῆς τοῦ φαινομένου, ἐμφανίσ-ως καὶ τῆς ἐν τέλει ἀνὰ πᾶσαν τὴν γῆν διαδο-σεώς του, παρέστρεψε τὸ κυριότερον στήριγμα εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ Norman-Lockyer, ἀλλ' οἱ ἐναντιοὶ ἐφερον ἐναστάσεις περὶ τοῦ ἐκτάκτου ποσοῦ ἠ-ραιστειῶν κόνεως, τῆς ἐπὶ τοσούτον χρόνον αἰωρή-σας τῆς, καὶ τῆς ἐλλείψεως πραγματικῶν ἀποδείξεων ἀλλὰ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας αἰτιά-σεως· κατορθώσεσιν νὰ νικήσῃ ἢ ὑπόθεσις, κα-ταδειχθῶν ὡς ἡ μόνη δυναμένη νὰ ἐξηγήσῃ τὸ φαινόμενον, ἐν τῇ παρούσῃ τῶν πραγμάτων κα-ταστάσει· καὶ ἄμεσοι μὲν ἀποδείξεις τοῦ πρώτου εἶναι ἡ ὁμολογία τοῦναν Sandick αὐτόπου γε-νομένου μάρτυρος τῆς ἐκρήξεως, ὅτι τοσαύτη ἦ-το ἡ ποσότης τῆς· ἐπὶ 18 ἀπαύστως ὄρας, ἀνεκ-βληθείσης ἠραιστειῶν τέφρας, ὥστε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο οὐδὲ τὸ πλησιέστατον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς λευκὸν ἀντικείμενον ἠδύνατο νὰ ἴ-δῃ, καίτοι τοῦ ἡλίου μεσουρανοῦντος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων ἠραιστειῶν ἐκρήξεων δυνάμεθα εἰς ἀ-ναλογία νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς ποσότητος καὶ τῆς ἐξκαπλώσεως τῆς ἠραιστειῶν τέφρας, γινώ-σκοντες ὅτι 50 μὲν δυσεικατομμύρια κυβικῶν μέ-τρων ἠραιστειῶν σποδιῶν, ἀνεβλήθησαν κατὰ τὴν ἐκρήξιν τῆς Coseguina ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ, κα-ταχώσαντα μὲν 40 χιλιόμετρα τῆς περιχώρου μὲ πᾶχος 5 μέτρων, ἀριστὸν δὲ μέρος τῆς περὶ τὴν θαλάσσης· οὕτω πληρώσαντα, ὥστε δυσκόλως ἠ-δύνατο νὰ διαπλεύσῃ ἐκείθεν τὰ πλοία, 18 δὲ τρισεκατομμύρια κυβικῶν μέτρων ἠραιστειῶν σπο-δοῦ, ὄγκον τριπλάσιον τοῦ Λευκοῦ ὄρους, τοῦ ὑψίστου τῆς Εὐρώπης, διέπειρον εἰς τὸν ἀέρα τὸ ἐπὶ τῆς νήσου Σουμπάδας ἠραιστειῶν Τεμ-βόρον καὶ ὅτι τοῦ μὲν Οὔρεσους ἡ ἠραιστειῶν σποδοῦς ἐρθεσεν διὰ τοῦ ἀέρος μετρί Κωνσταντι-νουπόλεως καὶ Τριπόλεως τῆς Ἀφρικῆς· τῆς δὲ Ἑλλάς μέχρι Νορβηγίας καὶ τῶν περὶ τῆς Στοκ-χόλμης (*) Ἀρκουσσᾶ δ' ἄμεσοι τῆς θεωρίας ταύτης ἀποδείξεις εἶναι, ὅτι ἀναβλήθεισα ἢ με-τὰ τῆς χιόνος ἐν Μαρτίῳ καὶ Ὀκτωβρίῳ κατα-πεσοῦσα ἀτμοσφαιρικῆ κόνις ἐνεῖχεν ἐν μεγάλῃ ποσότητι κρυστάλλους αὐγίτου, ὑπερσηθεοῦς, ἀ-πυρογεννήτου, καὶ ὀλεώδη σφαιρίαν, ἥτοι πάντα ἠραιστειῶν προϊόντα ἐντελῶς ἀνάλογα τοῖς κα-ταπεσοῦσιν ἐν Βατανίᾳ, ἐκ τῶν τῆς Κροατίας, καὶ ἡ πολλῶν ἰσχυροτέρᾳ ἔντασι τοῦ λυκόφω-τος ἐν οἷς μέρεσι περὰ τὸν τόπον τῆς ἐκρήξεως κατέπεσον βροχηδὸν τοιζῶνται ἠραιστειῶν τέφραι.

Δ'.

Οὕτως εἶχον τὰ πρᾶγματα μέχρι τῶν ἀρχῶν

(*) Παράβλ. καὶ K. Fuchs Les volians 51 Σελ. Credner Elements der geologie Σελ. 143.

τοῦ Φεβρουαρίου ὅτε νέον ἐπιχείρημα προτετέ-θην τῇ μετὰ τῶν ἠραιστειῶν τεσσάρων συνδουσίῃ τὸ λυκόφως θεωρεῖ· ἐρευνῶντες ἀνὰ τὴν σειράν τῶν ἐκτακτῶν ἔργων ὅτι ἐπίσης ἐκτάκτως κεχρω-σμενον κατὰ συνέχειαν ἐρήνη τὸ λυκόφως, καὶ κα-τὰ τὸ 1831 ἐν τῇ Μεσογείῳ, ὅπως ἀναφέρει ὁ Kaenz ἐν τῇ Μετεωρολογίᾳ αὐτοῦ ὅτι πρὸς Ν. τῆς Σικελίας ἀνεῦρετο νέα νήσος ἡ Φερδινάνδεια ἢ Ἰουλία, μετὰ μεγάλης ἠραιστειῶν ἐκρήξεως συ-νυδευθείσης ὑπὸ ἀναπτύξεως κολοσσικῶν ποσοτή-των ἠραιστειῶν τέφρας· ἐὰν ὅμως καὶ περὶ ὅλα τὰ ὑπερ ταύτης ἐπιχειρήματα ἢ θεωρίαι τοῦ Nor- man-Lockyer στερεῖται ἀκριβεῶς τοῦτο θὰ δεῖξω-σιν ἕτεραί μελέται, ἅς θὰ συνεπαγγέλλῃ ἡ περὶ-τέρω τοῦ φαινομένου ἀνάπτυξις ἢ παύσις.

1 Μαρτίου 1884.

ΝΙΚ. ΜΟΤΣΕΝΙΓΟΣ

ΠΑΡΑΠΤΩΜΑ καὶ ΤΙΜΟΡΙΑ

[Συνέχεια· ὄρα προηγ. φυλλ.]

Ζ'.

Ἡ Ἑλένη, ἀπολέσασα τὴν μητέρα τῆς κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτῆς ἡλικίαν, βεβήθη, ὡς εἶπομεν, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς θεῆς τῆς Μαρίας.

Ἡ Μαρία ἦτο ἐνθάτος καὶ ἀγαθὴ γυνὴ, πλὴν ἀμαθὴς καὶ ὄλος ἀπλοικῶν ἠθῶν· κατὰλλήλων ἴνα διδάξῃ τὴν ἀνεψίαν τῆς ὅλα ἐκείνη, τ' ἀνεγκάτα ἄλλως τε μαθημάτων, τ' ἀφαιρῶντα τὴν διεύθυνσιν καὶ διακρῆθιμισιν οἰκίας, ἀνίκανος ὅμως νὰ μορφώ-σῃ νεάνιδα, ἥς ὁ προορισμὸς ἦτο νὰ εὐρεθῆ εἰς συνεπαρῆν μετὰ τοῦ κόσμου καὶ συνεπῶς μετὰ τῶν δόλων καὶ πειρασμῶν αὐτοῦ.

Ὁ Ἄντώνιος, ὁ πατὴρ τῆς Ἑλένης, ἐνηγολη-μένος μὲν ὡς ἐκ τοῦ ἔργου του, πιστεύων δὲ ὅτι ἠεπιτήροισ τῆς Μαρίας ἀπ' ἐνός καὶ ἡ ἀπ' ἑτέρου χρονηρία πρὸς τὴν Ἑλένην ἀφειδούς καὶ πεφωτι-μένης διδασκαλίας ἤσκουν, ἐκοιμάτο ἡσυχῶς ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς του. Ἰπέπι-πτε, φεῖ! καὶ οὕτως εἰς τὸ λάθος τῶν πολλῶν ἐ-κείνων, τῶν φρονούντων ὅτι ἐκ τῆς μόνης ἀπο-κλήσεως τῆς παιδείας καὶ τῆς ἐκμαθήσεως τῶν γραμμάτων ἐξαρτᾶται ἡ τοῦ ἀνθρώπου τελειοποίη-σις. Μὴ θέλοντες νὰ μειώσωμεν τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἐξασκοῦσι τὰ γράμματα ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ τοῦ νοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἰσχυρίζομεθα μόνον ὅτι ἴνα καταστῆ οὗτος πλήρης· καὶ τελείως πρέπει προ-τίστας ἡ καρδία αὐτοῦ νὰ διαπλασθῆ ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ νεότητος οὕτω πως, ὥστε τρόπον τινὰ αὐτοσφύδι· νὰ πάλλῃ ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καθοδηγούσα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν εὐθείαν τοῦ καθήκοντος ὁδὸν, εἰς ἣν ἅπαντα τῶν αἰσθημάτων, ἅπασαι αἰ κινήσεις τῆς δυνάμει νὰ τεί-νωσιν. Ἄν λοιπὸν ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου κατὰ

τοῦτο ἀμάρταν τῆς ἀγωγῆς του, καθ' ἡμέρα, τὸ οἰκοδόμημα εἶναι ἑλλειπές καὶ ἐπίσαλον.

Ὁ Ἄντώνιος ἡγάπα τὴν θυγατέρα του καὶ πε-ρὶ τοῦτου ἀμφοβόλια δὲν ὑπῆρχεν· ἐπὶ τῆς μονο-γενουῦς ταύτης θυγατρὸς· τοῦ εἶχε συγκεντρώσει ὅλα του τὰ φίλτρα, τὴν ἀγάπην του ἅπασαν. Πλὴν ἡ υπερβύλλουσα αὐτῇ ἀγάπη ἀντι νὰ ὤφε-λήσῃ τὸ ἀγαπώμενον ἐκεῖνο δν, τὴν Ἑλένην του, τὴν ἐβλαπτε, καὶ τὴν ἐβλαπτε καίριως. Καὶ μή-πως δὲν ἦτο βλάβη νὰ ἐπιτρέπη πρὸς αὐτὴν νὰ πληρωθῆται καὶ αἱ μᾶλλον ἀλλόκοτοι τῶν ἐπιθυ-μιῶν τῆς, νὰ ἐκτελῶνται καὶ αἱ πλῆθον παραλο-γοὶ τῶν βληθῶν τῆς! Ἡγνώσει, φαίνεται, ὁ τῆ-λας, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι πάλιν, — πάλιν μετὰ τῶν σοι-χερίων, πάλιν μετὰ τῶν περιστάσεων, πάλιν μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἡγνώσει ὅτι ἡ πλήρωσις τῶν πόθων καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ ἀτόμου δὲν ἐξαρτᾶται πάν-τοτε ἐκ τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἡ-γνώσει ὅτι ὁ μὴ συνειθισῶς ν' ἀντιμετωπιζῇ τὸν κόσμον οἷος εἶναι, ὁ μὴ μεθῶν νὰ κάμπηται εἰς τὴν ἀδυσώπητον τῶν περιστάσεων δύναμιν, νὰ κλίνη ἐνώπιον τῶν βουλῶν τῆς τύχης, καθίστα-ται ἐτι δυστυχέστερος, ἐτι ταλαιπωρότερος προ-τιθεμένος εἰς τὴν πραγματικὴν δυστυχίαν του, τῆς ἐπίσης δι' αὐτὸν πραγματικῆς δυσπραγίας, τῆς πηγαζούσης ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ κόσμου. Ἡ ἀπειροστος λοιπὸν αὐτῇ πρὸς τὴν θυγατέρα του ἀγάπη τὴν ἐβλάψε, καταστῆσασαν τὴν Ἑ-λένην πεισμόνα καὶ ἰδιότροπον.

Ἡ Ἑλένη, πρόωρος ὀρρανευθεῖσα, ἐπτερήθη τῆς μητρός τῆς. ἴνα τὴν ὀδηγήσῃ εἰς τὰ πρᾶθα τοῦ βίου τῆς· βήματα. Ἐλείψεν εἰς τὴν δύστηνον ἢ ἀφιλοκερδῆ καὶ τελευσιουργὸς τῆς μητρός αὐτῆ ἀγάπη· ἐπτερήθη τῆς· μερίμνης καὶ προνοίας αὐ-τῆς, πρὸ πάντων δὲ· δὲν ὤφελήθη τῆς· συμφύ-του, οὕτως εἶπειν, ἐκείνης ἀγγιχοῖας, τῆς καθι-στῶσης, τὰς μητέρας τοῦς ἀλανθίστους ὀδηγοῦς, τοῦς ἀσφαλεις ρουρούς τῶν τέκνων των, πρὸ πάν-των δὲ τῶν θυγατέρων των. Εἶχεν ἰσαγγελον τὴν ψυχὴν ἡ Ἑλένη, πλὴν ἦτο ἐλαφρὰ τὸν χα-ρακτήρα, καίτοι δὲ εὐκρίσθητος τὴν καρδίαν εἰς τὸ ἄκαρον, ἦτο εὐμεταβλήτων τὸ φρόνημα λίαν. Δι' ὅλους δὲ τούτους τοὺς λόγους, καίτοι ἐξετίμα εἰσὶς πολλὸν τὸν σύζυγον τῆς, καίτοι ἡγάπα, θερ-μῶς ἐτι ἡγάπα τὸν Θεόν τῆς, πολλὰκις μὲν αὐτὸ ἤρχετο εἰς διενέξεις, ἢ, μᾶλλον εἶπειν, πρὸς αὐτὸν ἐδιχογνωμίαι. Ἐνώ λοιπὸν ἐ' τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ ἐ-πλεονάζον ὅλα τὰ στοιχεῖα, τ' ἀποτελοῦντα τὴν εὐδαμονίαν, ἡ εὐδαμονία ἐλείπεν. Ἐνώ ἡμερος, καὶ ἀνέφελος ἐπρεπε νὰ διέρχεται δι' αὐτοὺς ὁ βίος· ἐν ἐξοσίσει ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ ἀγάπη με-ταξὺ των, ταραχώθη· καὶ θλιβεροῦς ἐνεκα τῶν συνεχῶν διενέξεων των καθίστατο· πολλὰκις δὲ αἱ διχοστασίαι καὶ αἱ διενέξεις των προσελάμβη-νον χαρακτήρα πικρὸν καὶ ὀξείαν τὴν τροπὴν, ὥστε τὸ σχεδὸν φθονοῦμενον ὑπὸ τὸν κόσμον ἐ-κείνο ἀνδρόγυνον διήρχετο στιγμῆς πραγματικῆς ἀθλιότητος, καίτοι μόλις δύο ἐτη εἶχον παρέλ-

θαι άρ' η; ημέρας είχαν τελωσθή οι γάμοι των.

Ο Θάνος έπασχε, δεινώ; έπασχεν έκ των διε-
νέξων τούτων. Η οικία του μετεβλήθη δι' αυ-
τόν εις κόλασι, ενώ παραδίδουν την ώνερευθη
εις της θλίψως και τής άπελπίας τδ ένδιαί-
τημα, ενώ διά τής φαντασίας του τής ευδαιμο-
νίας και τής χαράς τδ καταφύγιον την εδημι-
ούργησεν. Ουχ ήττον ήγάπα, σφοδρώς έτι ήγάπα
την Έλένην. Έπολιτεύετο προς αυτήν διά τρά-
που λεπτοτάτου και άβρόφου, ίνα ουδέμιαν ά-
φορμήν παραπώνου κατ' αυτού παράσχη. Πιστός
εις τδ προς αυτήν καθήκοντά του μετά θρησκευ-
τικής άκρίβειας τδ εξεπλήρω άπαντα. "Αμα ά-
πηλλάσσετο των άσχυλιών του, δραμαίως και κατ'
εὐθειαν έτρεχεν εις την οικίαν του, ίνα επανί-
δη την Έλένην. Εισήρχετο άνεικταίς ταίς άγ-
καίαις; έχων τδ μειδίμα εις τδ χείλη και πτώ-
τον αυτού μέλημα ήτο νά τρέξη ίνα άσπασθή
την γυναίκα του, τδ δέ φιλημά του ήτο ένκάρ-
διον και φλογερόν, ως τδ πρώτον φίλημα, τδ ό-
ποτον εις τδ χείλη τής; Έβλήνης είχαν έναποθέσει
την πρώτην εκείνην ημέραν, ότε τδ έρωτα αυτού
τ ή άπεκάλυψαν. Άλλ' ή ύποδοχή ής έτύγχανε
παρά τής συζύγου του δέν ήτο πάντοτε δυστυ-
χώς ίση, ούτε πάντοτε άνταπεκρίνετο εις την
ζέσιν του, εις την προθυμίαν του. Άλλά διατί,
ός έπί τδ πλείστον, αι γυναίκες δέν άγαπώνται τους
άγαπώντας αυτάς άνδρας; Όρειλουσι λοιπόν ου-
τοι, όπως προς έκαυτους έφελκύσων τον έρωτά
των, νά μη τας άγαπώσιν, ή, εάν τας άγαπώ-
σι, νά μη τδ άποδεικνύσων; Τδ βέβαιον είναι,
όσον και άν ή γνώμη αύτη φαινηται παράδοξος,
ότι αι γυναίκες, αι πλείοσται—ουχι θεβχίως ό-
λοι—ποθοῦσαι, ως φαινηται, την πάλην και τας
συγκινήσεις, άγαπώσι σχεδόν πάντοτε τούς άπίσ-
τους αυτών έραστάς.

Ο Θάνος ελάτρευε την Έλένην φλογερώς και
περιπαθώς; πλην τδ πάθος τούτο δέν τον έτύ-
φλωπτεν έπί τοσοῦτον, ώστε μέχρι δειλίας, μέ-
χρις άτιμίας; νά την άγαπῃ. "Ανευ ένδοιασμού
θδ ήτο έτοιμος ύπέρ αυτής; νά καταναλώση την
περιουσίαν του, ν' άπολίσση την ήσυχίαν του, νά
θύση και αύτην έτι την ζωήν του, πλην πάπο-
τε την φιλαυτίαν του, την ύποληψίαν του, την
τιμήν του; έπί δέ τού άντικειμένου τούτου ή-
το άμειλιτος, βράχος άκλόνητος. Έβήσκει όλα
συγκεκριμένα, όλα ίσως θεμιτά, πλην ένός,
και έπί τού ένός τούτου δέν έκάμπετο, δέν ά-
νεγνώριζεν έλαφρονηκιάς περιστάσεις, δέν περι-
δέχετο συνθηκολογία; μετά τής συνειδήσεως και
του καθήκοντος. Πλην δέν ειχε δικαίον ίσως
τοιουτοτρόπου; νά συλλογιζήται; Ναι, διότι έα-
τός όλων των άλλων ήγάπα περιπαθώς την γυ-
ναϊκά του, ώστε ειχε δικαίον άποκλειστικώς ί-
δικήν του νά την θελή.

Έν τούτοις έν τή οικία εκείνη επήλθε φαι-
δρόν τι και χαρμόσνον γεγονός, όπερ ήδύνατο
αυτό και μόνον νά επαναφέρη την φυγαδευθε-

σαν εκείθεν όμόνοιαν.

Περί τδ μέσα του τρίτου έτους; από τής συ-
ζεύσεως των, δ Θάνος και ή Έλένη απέκτησαν
άρρον τέκνον, όπερ και Κίμωνα ώνόμασαν. Η
γέννησις του μικρού εκείνου άγγέλου έραιδρυνε
όλων τας καρδιάς, πρό πάντων δέ των γονέων
του; έσκέδασε πρό στιγμήν τδ ακότος τής δι-
αχορίας και έπαυσε τας λογομαχίας και τας δι-
ενέσεις των. Η έμφάνισ; του μικρού τούτου
πλάσματος επήνεγκιν, ως; διά μακρής βράδου,
την γαλήνην και την ήρεμίαν εις τήν οικίαν
εκεινην.

Και θεβχίως; ό ιερός εκείνος σύνδεσμος, όπερ
καλεϊται τέκνον, περισιγγει και πατριού; τδ δα-
σμού; τους συνεχοντας δύο θνητούς; τδ τέκνον
είναι ή παρούσα περιηγορία και ή μέλλουσα έλ-
πίς; τδ τέκνον αλγει τον γεννήτορα εις ύψηλο-
τέρην τινά σφικτιαν, διότι, εκτός τού ότι τον
μεγαθύνει άπειναι; του κόσμου, τον μεγαθύνει ά-
πειναντι έκαυτού. Από τής στιγμής; ταύτης ό
βίος του άνθρώπου παύει τού νά ήνει πλέον ά-
νωφελής; ή ύπαρξίς του έχει ένκ σκοπόν, ή ζωή
του ένα προσωριμόν—τον μέγιστον και ύψιστον
των προσωρισμών.

Ο νέος λοιπόν ούτος κρικός μεταξύ τής Έ-
λένης και του Θάνου ώρισει νά πάυση διά πνυ-
τός τας διαφορας των και παρ' αυτάς; νά επε-
ναγκάη την γαλήνην και την όμόνοιαν. Πλην
ένθ προς στιγμήν διά τής έμφανίσεως του φα-
εσφόρου εκείνου άστερος; εκκεδίσθησαν τδ ζοφερά
νέφη τδ καλύψαντα τον όρίζοντα τής οικίας ε-
κείνης, επεπώρω μετ' όλίγων άλλα νέφη μεικα-
νώτερα και ειδεχθεστερα επ' αυτής; νά ένσκήψω-
σιν, ίνα άποληξήσων εις την καταγιγίδια και την
καταστροφήν.

Η.

Η έμφάνισ; του μικρού εκείνου άγγέλου έ-
πήνεγκε ως είπομεν προς στιγμήν την ειρήνην
και την όμόνοιαν μεταξύ του Θάνου και τής Έ-
λένης. Τδ κακόν έφαινετο περιεβλόν εις ύφειν
πλην ή ύφειν αύτη, φού! ήτο ψευδής; και ά-
πειτηλή; διότι, καιτοι αι καθημεριναί και άέννα-
οι αυτών λογομαχία; έπαυσαν, ώστε τδ διαμα-
χόμενα ταῦτα μέρη συνωμυλόγησαν, ούτως ε-
πείν, σιωπηράν εκχειρίαν, ουχ ήττον τδ κακόν
ειχε λαβεί τροπήν άλλοιαν και χειρόνα χρα-
κτήρα. Ο έπιπολιός; εξετάζων τδ ζεύγος τού-
το θδ εξελάμβανεν ότι έριστικώς επήλθεν ή
προς άλλήλους πραγματική σύμπτωσις και άγά-
πη; πλην θδ ήπατάτο. Τας ταραχώδεις και πι-
κράς διενέσεις των διεδέθη ή φαινομενική εκείνη
γαλήνη ή άπειλητική εκείνη νηνεμία, ή τής
θεβλής πάντοτε προηγουμένη. Είχε καταλάβει
άμφοτέρους ή άπάθεια, ή παγερά και νεκροφό-
ρος άδιαφορία. καιτοι έκ μέρου; του Θάνου ή
συμπεριφορά αύτη ήτο συνέπεια τής; προς αυ-

των συμπεριφορας τής γυναικός του. Άλλοίμονον
εις τδ άνδρόφυον, εις τους έρωμένους εκείνους,
ότιναι; υπό τής άδιαφορίας καταληφθώσιν ή ά-
διαφορία είναι ό πρόδρομος του θανάτου του έ-
ρωτος, ή πύλη ή προς τον τάφον του άγουςα.

Ο Θάνος έπί τούτοις όλως έδυσφόρη λίαν
και θεβχίως; μεγίστη και άνεπανόρθωτος θδ ήτο
ή άπόλεια και τής φρεναπάτης του ταύτης;
άχνης; και ζοφερά ή άβύσσο; επ' ής κατέπεσαν
και ετάθησαν τδ γελόνετα και έπιδοφόρα πρώ-
τα όνερά του. Πλην εις; τούτο μόνον έν περι-
ωρίζετο θδ ήτο ύπερτόν και σύνθεσις και ούτε
πρώτον ούτε ύστατον εις τον κακόν τουτον κό-
σμον παρουσιάζομενον φαινόμενον. Άλλ' ή άδι-
αφορία αύτη δυστυχώς; δέν ήτο τδ άποτέλεσμα
τής; έπελθούσης; μεταξύ των συζύγων σιγηλής συμ-
βέσεως. Η δυστυχία του Θάνου ήτο άνωτέρα,
χειροτέρα και φρικωδέτερα. Υπό την φαινομενι-
κή; εκείνην γαλήνην εκρύπτετο ή λαίλαψη, υπό
την άτάραχον εκείνην ήρεμίαν υπερλαίγετο τδ
ήραϊστέον. Τδ κακόν λοιπόν ειχε κορυφωθή, και-
τοι κατ' τδ φαινόμενον ειχε πάσει.

Η Έλένη πλέον δέν ήγάπα τον συζύγον της,
καιτοι ούτως ούτε προς στιγμήν επάυσατο νά την
άγαπῃ, ως πρότερον. Άλλά μόνον δέν τον ήγά-
πα; Ου μόνον, φού! δέν τον ήγάπα, αλλά και
έπί άλλων άντικειμένων ειχε προσηλώσει τδ θέλ-
ματά της, έπί άλλου προσώπου ειχε στρέψει τον
νόον της.

Ο Θάνος ήγνώσει τδ πάντα. Ο ειθύ; και ά-
γαθός αυτού χαρακτήρ; άπελάκτιζε πάσαν κακήν
περί τής; γυναικός του ιδέν. Ο νοός; του δέν
ήδύνατο ούτε προς στιγμήν να σταθή έπί τού
ερεβώδους και φρικώδους εκείνου συλλογισμού,
τουτέστιν ότι ή Έλένη τδ πάντα θδ ελητημόνει.

Καιτοι ή Έλένη ούδόλως άνταπεκρίνετο προς
τδ αισθημά του, ούτως υπήρξε πάντοτε προς αυ-
τήν φιλοστοργος και περιπαθής και μόνον σοβα-
ρός και ασυτηρός, καθ' όσον ήφώρη την επιτέλε-
σιν του καθήκοντος, την εκπλήρωσιν των υπό
τής; κοινωνίας θεσπισθέντων νόμων. "Ανευ κατα-
ναγκασμού ήθελε νά επιτηρή; τδ διαβήματ; ό-
λα τής συζύγου του, επιθυμών νά ποδηγήσ; αυ-
τήν εις τον σκοτεινόν και δυσδιόδευτον εκείνον
λαβύρινθον, όστις καλεϊται κοινωνία, ή μάλλον ή
μετά των άλλων άνθρώπων συμζώσις. Άλλ' έ-
νθ ήτο ασυτηρός, προκειμένου περί των αρχών
του, ήτο συνάμα ευμένης και καλοκάγαθος, ώστε
αι παρατηρήσεις του δέν περιεχόλιντο τδ έ-
πιτακτικόν τού δεσπότου ύφους, αλλά προσελάμ-
βανον την ήδύτητα και την πεθω τής νουθε-
σίας; τού φιλοστόργου γεννήτορος, του άγαπών-
τος φίλου. Η Έλένη όμως; δέν ήγάπα πλέον,
ως είπομεν, τον Θάνον; όταν δέν πάυση ή άγά-
πη μεταξύ των συζύγων τδ πάντα εισί μάταια
τδ πάντα, ως ιστός; άραχίς, εξεραχνίζονται. Ε-
πι ματαιώ; λοιπόν έκαστα ό ταλαιπώρος Θάνος
νά επαναγκάη την γυναϊκά του εις την ευθε-

αν του καθήκοντος; όδόν.

Μία των ήμερών ή Έλένη έν τή άπουσία του
συζύγου της; εξήλθε την πρωίαν, προφρασθεύσα
έπίσκεψιν προς φίλιν. Ο Θάνος άρεθύως; μέν έ-
δαφίλως προς την Έλένην τας συμβουλίας του,
ουχ ήττον, καιτοι άδυσώποτος; ως προς τής τιμής
τδ κεφάλαιον, εις ούδέν ποτε την εκάλως, κατα-
λείπων αύτη έλευθερίαν άπύλουτον εις τδ διαβή-
ματά της, άρ' ένός; μέν, διότι εισίτι δέν άμ-
φέβαλλε περί τής; προς αυτών πίστεως; τής γυ-
ναϊκός του, άρ' έτέρου; δέ, διότι υπελάμβανεν
άνωφελη; πάσαν έκ μέρου; του συζύγου άπαχόρευ-
σιν, πρό πάντων δέ ίσως, διότι άπεστρέφετο την
έπιτασσομένην ταύτην πίστιν, την μη ύπαγο-
ρευθεύσαν υπό τής; καρδιάς τής γυναικός, άλλ'
έπιβληθεύσαν προς αύτην ώστε διά τής; βίας; και
υπό τής; δεσποτικής; του άνδρός; θελήσεως.

Ητο δυστυχής και ταλαιπώρος; ό Θάνος, ύ-
πέμενεν όμως; έπιπίκων ότι ό χρόνος; τδ πάντα
ήθελε διορθώσει. Παρηγορεϊτο και έχαισε βλέ-
πων τδ περιηγόμενον αυτού τέκνον, ό διετρέχε
τδ δεύτερον τής; ηλικίας του έτος, και τδ όποι-
ον μόλις ήρχισε νά ψελλίξη τας; πρώτας; εκεί-
νας λέξεις, τας καθιστώσας πανευδαίμονας τους
γεννήτορας. Ο Θάνος, καιτοι ταλαιπώρος; δέν
κατετρέψετο έτι υπό τού φαρμακερού; τής; δυ-
σπιστίας; και τής; ύποψίας; σκόληκος; πλην έ-
πέπρωτο και τούτον νά δοκιμάση, τδ έπεφυ-
λάσσετο και τού τοικροτάτου τούτου ποτηρίου νά
γευθή.

Ένεκεν ύποθέσεως; τινος την πρωίαν εκείνην
ό Θάνος έπεσκέφατο κατά τύχην την οικίαν
οικίαν, εις ήν προϋτίθετο, ως ειχε δηλώσει, νά
πορευθή ή Έλένη. Έν τή οικία ταύτη ούτε ει-
δε την γυναϊκά του, ούτε καν μνεία; εγένετο
αυτῃ; περί τής; επισκέψεως; της; ταύτης; άπ' έ-
ναντίας; μάλιστα; εχέθησαν παρ' αυτού πληροφο-
ρία; περί τής; συζύγου του και τής; υγείας; αυτής.

"Αμα επίστρεψεν εις τδ ίδεια, ήρώτησε τυ-
χαίως; την Έλένην ποῦ εκρίσκειτο κατά την ά-
πουσίαν της; εκείνη δέ μετά του συνήθους άγε-
ρώου και ψυχρού τρόπου τῃ; άπήνησεν ότι δι-
ήλθε την πρωίαν όλην εις; την οικίαν τής; φί-
λης; της, όπουθεν ήρχετο κατ' εκείνην την στιγ-
μήν; ό Θάνος.

Είς; τδ άκουσμα; του ψεύδους; εκείνου, ό Θά-
νος; έμεινεν έμβρόντητος, πλην δέν ήθρωσε λέ-
ξιν, ούτε παρατήρησιν προέβαλεν ουδεμίαν; ή μό-
νη; ώρότης; του προσώπου του ήδύνατο νά προ-
δώση; την κατ' εκείνην την στιγμήν έν τή ψυ-
χή; του μεινομένην καταγιγίδια, εάν δέν ώ-
μιλήσεν, από εκείνης; όμως; τής στιγμής; έπαυσε
πιστεύων τυφλώς; όμματα; εις την γυναϊκά του,
ως πρότερον. Έν τή καρδιά; του έκχέλιζον ά-
πίστια; και ζοφερά; αισθήματα; κατετρέγετο; ό
τάλας; υπό άγνώστων; και μεμικροσμένων; κιν-
δύων; και φόβων. Η ύπόνοια; κατέστρωγε; την
καρδίαν του, ή άμφιβολία; έσπάρχε; την ψυχην

του. Το φάσμα τῆς ἰσως ἀδικηθείσης φιλαυτίας του, ὁ δαίμων τῆς ψυχροθρόου ζηλοτυπίας ἐθαύρασε ὡς ἀπόλυτοι κύριοι ἐπὶ τῆς διανοίας του ὄλης. Οὐδὲν ἐβλέπων, οὐδὲν ἤκουεν καὶ ἐν μόνον ἐγίνωσκεν, ὅτι ἦτο ὁ δυστυχέστερος τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἀπελπισμὸς καὶ ἡ ἀπόγνωσις ἦσαν τὰ μόνα αἰσθημὰ του ἦτο τέλος κατὰ τὸν ποιητὴν . . . ὁ νοῦς του ἔρμος κόσμος, ποῦ χαλάεται.

Θ'.

Ἄφου παρήλθον ὦραί τινες καὶ ἡ πρώτη του ἐξαψὶς κἀπως ἐκόπασεν, ἐξήτασεν ἀπαθέστερον, καὶ ἀντιμετώπισεν τῆς θέσεώς του τὴν πραγματικότητα.

Ὁ τοῦ Θάναου εὐπαρησιαστος χαρακτήρ ἐξανίστατο ὄλος κατὰ τῆς μεμετρμένης καὶ ὑποκριτικῆς συμπεριφορᾶς, ἣν ἠναγκαζέτο νὰ μετέρχεται ἀπέναντι τῆς γυναικὸς του. Το φάσμα τῶν γεννηθεισῶν ἐκ τοῦ ψεύδους τῆς Ἑλένης ὑπονοοῖεν τὸ ἐπικρουσιάζετο ἀείποτε ἐνώπιόν του ἀπειλιτικὸν καὶ ἀπειλητικὸν καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀφῆρει τὴν ἠσυχίαν καὶ ἐκάλυε τὴν τακτικὴν τοῦ νοῦς του λειτουργίαν. Πλὴν ὁ Θάναος ἠγάπα ἔτι τὴν Ἑλένην, διότι ἡ Ἑλένη ἦτο ὁ πρῶτος παλμὸς τῆς καρδίας του, τὸ πρῶτον τῆς ψυχῆς του ὄνειρον. Ἡ ἀγάπη του δὲ αὐτῆ ἡ ἀπερίοριστος καὶ φλογώδης, τῶν παρίστα τὰ πράγματα ὑπ' ὄλωσ ἀλλοίαν μορφήν, τῶ ὑπηγούρου δικαιοσύνας, τῶ ἐπιθυμίου συνθηκολογίας. Ἡθελεν, ἐπεθύμει καὶ ἐπόθει νὰ φυγαδέυσῃ ἐκ τοῦ νοῦ του τῆς δυσπιστίας τὸ μωρολύκειον. Πρὸς ἐκυτόν δὲ ὀμιλῶν, ἔλεγεν ὅτι τὸ ψεῦδος ἐκεῖνο οὐδὲν ὑπέκρυπτε μυστήριον, ὅτι ἦτο ἀπόρροια τοῦ ἰδιοτρόπου τῆς Ἑλένης χαρακτῆρος, ὅτι τὸ μετεχειρίσθη εἰς στιγμὴν ἐλαφρότητος, ἢ ἐπιτήδες τὸ εἶπε πρὸς πείσμα τοῦ συζύγου τῆς, σκεπτομένη θεβάζει ὅτι θὰ ἦτο ἀδύνατον κατόπιον οὗτος νὰ μὴ μᾶθῃ τὴν μὴ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φίλης τῆς μετὰβασίν τῆς! Εἰς τοιοῦτον δὲ σημείον προέβηεν ὁ Θάναος, ὥστε ἀνεύρισκεν ἐπιλήψιμα ἐν αὐτῇ τῇ διαγωγῇ του μίσην, ὥστε ἐπέκρινεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν μέχρην ἐκείνης τῆς στιγμῆς πρὸς τὴν γυναικῆ του συμπεριφορᾶν του.

Τοιοῦτος ὑπῆρξε πάντοτε ὁ ἄνθρωπος καὶ τοιοῦτος θὰ ἦναι. Μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιθῆ εἰς τὰ κακὰ καὶ τὰς δυσπραγίας, ὅταν ὑπὸ τούτων ἀπειληται, ἀνερχίζετο ἐπὶ τῆς πολλῆς σαυρᾶς τῆς ἐλπίδος σκανιδος καὶ δὲν ἀποκρίσει νὰ τὴν ἐγκρατεΐψῃ πρὶν ἢ πνιγῆ ἢ καταποντισθῆ.

Οἷχ ἦτον ὁ Θάναος ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ πραγματικότητα, ὅσον σκληρὰ καὶ ἀπικαία καὶ ἄν ἦ, εἶναι πάντοτε προτιμητέα τῆς ἀμφιβολίας καὶ τῆς ἀβεβαιότητος· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐπεθύμησε νὰ λάβῃ μίαν μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ συνέντευ-

ξιν, ὅπως μᾶθῃ τὴν ἀλήθειαν. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν τὴν ἀκόλουθον πρῶταν, προφασισθεὶς ἐλαφρὰν ἀδιαθεσίαν, δὲν ἐξῆλθε τῆς οἰκίας, προσεκάλεσε δὲ εἰς τὸ γοργαεῖν του τὴν Ἑλένην, ὅπως μετ' αὐτῆς συνομιλήσῃ.

Ἡ Ἑλένη ἀφῶ ἠτοιμάθη ἐπορεύθη εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ συζύγου τῆς, κἀπως ἀνησυχούσα ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκίῳ καὶ ἀσυνήτῃ ταύτῃ τοῦ ἀνδρὸς τῆς προσκλήσει.

— Τί μὲ θέλεις; ἠρώτησεν αὐτὴν ἕνα εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ὀρθία ἔτι ἰσταμένη.

— Κάθησε πρῶτον, Ἑλένη, τῇ ἀπήνησεν ὁ Θάναος μετὰ σοβαροῦ μὲν, πλὴν καὶ γλυκεῖος τρόπου, ἐταστικῶς πρὸς αὐτὴν ἀτενίσας καὶ θελήσας νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας τῆς.

Ἡ Ἑλένη τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο ἔτι εὐειδέστερα, ἔτι γοητευτικώτερα. Τὸ ἀτημέλητον τοῦ πρῶτου φορεματὸς τῆς, ἡ κυματίζουσα ἀδέσμευτος ἐπὶ τῶν ἀλαβαστρίνων ὠμοπλατῶν τῆς κόμη, ἡ μὲν ἐκάλυπτε διαφανεστάτων ὕψασμα, ἡ ἡδύτης τῶν ὀφθαλμῶν τῆς, τὸ οὐράνιον μειδιάμα τῆς, πάντα ταῦτα προσέθετον χάριν ἔτι μείζονα εἰς τὴν ὠραϊότητά τῆς καὶ καθίστων τὴν Ἑλένην τὴν πρῶταν ἐκείνην ἔτι θελητικώτεραν.

Ὁ Θάναος πρὸς αὐτὴν ἐνέβλεψε περιπαθῶς καὶ φλογερῶς, πρὸς στιγμὴν λησιμονήσας τοὺς προτέρους φόβους καὶ ὑπονοίας του, καὶ βουκαλλήθει· ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι τοιοῦτον κρένον ὄφρα νὰ ἦναι θεβάζει ἀκηλίδωτον. Δικαιῶς δὲ ἐπεθύμησεν ἵνα ἐκ τῆς συνεντεύξεως τῶν ἐκείνης ἐπέβλη ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ προτέρα των ἀγάπη, σκεδασθῶσι δὲ τὰ μέλανα τῆς ἀμφιβολίας νέφρη, ἄτινα τὴν καρδίαν του εἶχον σκιάσει.

— Ἑλένη, ὑπέλαβεν ὁ Θάναος μετ' ἐσκαμμένου, πλὴν τοῦ αὐτοῦ ἠπίου ὕψους, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπέβλη μετὰξὺ μας μίαν ἐξήγησιν, διότι ὁ νῦν βίος ἡμῶν εἶναι βασανιστήριον καὶ κόλασιν, ἢ δὲ συμβίωσις μας καθίσταται ἀφόρητος καὶ ὀδυνηρὰ.

— Ὁμιλεῖτε, ὑπέλαβε ψυχρῶς ἐκεῖνη μὴ καμφθεῖσα οὔτε συγκινηθεῖσα ποσῶς ἐκ τῶν σταθερῶν μὲν, πλὴν καὶ κατακτυκτικῶν τούτων λόγων τοῦ Θάναου.

— Γνωρίζεις, ἐξηκολούθησεν οὗτος, μὴ ἀποθαρρυνθεῖς ἐκ τῆς ξηρᾶς ἀπαντήσεως τῆς Ἑλένης, ὅτι ἐγὼ ἐξελήρωσα πάντοτε πιστῶς τὸ πρὸς σε καθήκόν μου, καὶ περὶ τούτου οὐδεμία τύψις ἐπιβαρύνει τὴν συνειδήσιν μου, ἀλλὰ σὺ ἄνευ αἰτίας, ἄνευ δικαιοσύνης — καὶ ἄγνωστος εἰς τί ν' ἀποδώσω τὴν συμπεριφορᾶν σου ταύτην — δὲν μ' ἐπλήρωσας πάντοτε διὰ τοῦ αὐτοῦ χρήματος. . .

— Ἀλλὰ εἰς τί; διέκοψεν ἡ Ἑλένη, μετὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου φωνῆς ἐμφαίνοντος τὴν κόρασιν καὶ τὴν ἀνῆδιν, ἡ ἠσῆντο ἐκ τῆς συνεντεύξεως ἐκείνης.

— Εἰς ὅλα, ὑπέλαβεν ὁ Θάναος, μὴ μεταβῶν εἰσέτι ὕψος καὶ ἐνδομύχως ὀκισθεὶς νὰ μὴ ἀπολέσῃ τὴν ὑπομονὴν του, ἢ ἀφῶ ἐξαντλήσῃ πρῶτον πάντα τὰ συνδιλλακτικὰ καὶ πειστικὰ μέσα.

— Ἐξκολούθησατε λοιπὸν, εἶπεν ἡ Ἑλένη μετ' ἀδαρορίας.

— Ἐγὼ λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ Θάναος, ὡς σοὶ ἔλεγον, δὲν ἐπραξά ποτέ τι, τὸ ὁποῖον νὰ σοὶ ὑπαγορεύσῃ καὶ νὰ δικαιολογήσῃ κἀπως τοὺς πρὸς με τρόπους σου. Δὲν σοὶ ὀμιλῶ πλέον περὶ τῆς ἀγάπης μας, διότι ὑπὸ ἡμᾶς, φεῦ! αὐτὴ πρὸ πολλοῦ ἐξωστρακίσθη· ἀλλὰ ἐνόμιζον, ἐπίστευον καὶ ἠλπίζον ὅτι θὰ ἐξηκολούσει τούτῳ χριστὸν ὁ ἀμοιβαῖος σεβασμὸς, καὶ ἐὰν δὲν δύνασαι πλέον... ἐὰν δὲν δυνάμεθα, προσέβηκε διορθούμενος, πλέον ν' ἀγαπώμεθα, ν' ἀνέχρηται τούτῳ χριστὸν ὁ εἰς τὸν ἕτερον καὶ νὰ ζήσωμεν ὡς ὁ κοινοῦ τῶν θνητῶν, ἐκ τῶν τάξεων τῶν ὁσίων πρὸς στιγμὴν ἐπίστεύσαμεν, ὅτι ἀπεκρίθησάμεν..

— Περιμένα ν' ἀκούσῃ τὸ τέλος, ἀπήνησεν ἡ Ἑλένη μετὰ τοῦ αὐτοῦ ψυχροῦ καὶ ἀναλήγτου τρόπου. . .

— Τὸ τέλος εἶναι τοῦτο, ἐρώνησεν ὁ Θάναος, ἀπολέσας πλέον τὴν ὑπομονὴν του, ὡς ἐκ τῆς παρηρᾶς ἐκείνης ἀπαντήσεως τῆς Ἑλένης, καὶ ἀφῶ ἐνόησεν ὅτι ὀμίλει ἐπὶ ματαίῳ τὸ τέλος εἶναι τοῦτο ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς, κυρία μου, θέλω νὰ γνωρίζω θῆμα πρὸς θῆμα τὰς πράξεις σου ὄλας.

— Ἀλλὰ, κύριε, ὑπέλαβεν ἡ Ἑλένη μήπως πάντοτε δὲν τὰ γνωρίζετε ὄλας; . .

— Ὅχι ὄλα, ἀπήνησεν ὁ Θάναος, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἐξῆς θέλω τὰ πάντα νὰ γνωρίζω προλαβόντως.

— Ἀλλὰ, κύριε, ὑπέλαβεν ἡ Ἑλένη, ἐκ τῆς ὀργῆς ὅπως καταστῆσας αὐτὴ καλεῖται ἐπιτήρησις λίαν δι' ἐμὲ προσβλητικῆ· αὐτὴ ὀνομάζεται δυσπιστία, καὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἀνεχομαι. . .

— Ὅχι, διέκοψεν ὁ Θάναος, ἡ ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη καλεῖται ἀφροσύνη, ὀνομάζεται θλακία, κυρία μου, ὅταν ὁ μόνος ἐμπιστευόμενος ἦναι καλῆς πίστεως.

— Ἀλλὰ, κύριε, δὲν ἔχετε δικαίωμα. . .

— Δὲν ἔχω δικαίωμα! ἐρώνησεν ὁ Θάναος, δὲν ἔχω δικαίωμα! Τὸ δικαίωμά μου λοιπὸν, καθ' ἡμέραν, εἶναι, προσέθηκεν εἰρηνικῶς, μόνον ν' ἀδικῶμαι! Ἄρκει, ἄρκει ἕως ἐδῶ κυρία μου ἐξηκολούθησε μετ' αὐστηροτάτου τρόπου. Εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐπὶ τέλος ἐγὼ μόνος εἶμαι ὁ κύριος, αἰ δὲ θελήσεις καὶ διαταγαί μου θέλω νὰ ἐκτελῶνται ἄνευ παρατηρήσεως, ἄνευ σχολίων.

— Ἀλλὰ τοῦτο ὀνομάζεται καταναγκασμὸς, τυραννία, δεσποτισμὸς ἀνεκράτητος ἡ Ἑλένη, εἰς τὸν ὑπερτατον τῆς ἀνανακτικῆς φθῆσας βλαβῶν καὶ τρέμουσα ὄλη· εἶναι τυραννία, ἐξηκολούθησεν, ἦν ἀδύνατον νὰ ὑποσῶ, τὴν ὁποῖαν δὲν ἀνεχομαι, εἰς ἣν οὐδέποτε θὰ ὑπακούσω! Ἀλλως τε προσέβηκε κἀπως πρὸς τὴν αἰσθητικὴν δὲν συν-

εβιάσθημεν; Μήπως δὲν εἶσαι κύριος τῶν πράξεών σου ὄλων, καὶ οὐδεμίαν ποτὲ σοὶ ἀντέταξα, οὔτε θὰ σοὶ ἀντιτάξω παρατήρησιν; Ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐνώθω νὰ ἦμαι κυρία τῶν ἰδίων μου.

— Ἀπατάσαι ἀπάτην μεγίστην, ἀπήνησεν ὁ Θάναος μετὰ εὐθείας· θλίψως καὶ πικρίας μεγίστης, ἀπελπισθεὶς εἰς τὸ ἄκρον ἐκ τῶν λόγων τούτων τῆς Ἑλένης, τοῦτο ὄνομα νὰ συμβαίη ἀλλοχού· τοιοῦτου εἶδους συνθηκολογία δύνατον νὰ συνομολογῶνται μετὰξὺ τῶν συζύγων εἰς ἄλλα μέση τοῦ κόσμου, πλὴν ἐν Ἑλλάδι εὐτυχῶς δὲν εἰσῆλθη ἔτι καὶ τὸ ἔθιμον τοῦτο, ἢ, καὶ ἐὰν εἰσῆλθῇ, εἰς τὴν οἰκίαν μου δὲν τὸ ἐπιτρέπω.

— Ἐὰν ἴδωμεν, ἀπήνησεν ἡ Ἑλένη, διατελοῦσα ἐν τῇ τελευταίᾳ τῆς ἐξάψεως φάσει. Ἐὰν ἴδωμεν. Ἐγὼ δὲν ἀναγνωρίζω τοιαύτας παραλόγους διαταγὰς. Ἐὰν δὲ σὺ, καταχρῶμενος ὑπεροχῆν, ἦν ὁ νόμος χορηγῆ εἰς τοὺς ἀγῆδας ἐπὶ τῶν γυναικῶν, βελήσης νὰ μοὶ ἐπιβληθῆ, ἐγὼ δὲν ὑποκύπτω. Εἰς τὸν νόμον τοῦτον τὸν βάρβαρον, τὸν ἀπάνθρωπον, τὸν ἀνίσον, τὸν ἀδικον, τὸν ὁποῖον σῆς οἱ ἄνδρες χωρὶς νὰ μὴ ἐρωτήσῃτε, ἄνευ τῆς συναινέσεώς μας, ἀνευ τῆς γνώσεώς μας, θέσπισατε, ἵνα ἐρ' ἡμῶν δεσπόζητε ἀπολύτως, ἐγὼ, κύριε μου, δὲν θὰ ὑπακούσω.

— Ὁ ὑπακούσῃ, κυρία μου, ὑπέλαβεν ὁ Θάναος, διότι τὸ θέλω ἐγὼ. Μετ' ὀλίγων δὲ στιγμῶν σωπῆν, μετὰ μεμετρμένης καὶ θαρραλέας φωνῆς, προσέθηκεν. Ὁ νόμος, ὅν καταδικάζεις, κυρία μου, δὲν εἶναι οὔτε βάρβαρος, οὔτε ἀδικος, καὶ ἡ μόνη ἀποδείξις τούτου θὰ ἦτο ἡ γῶμη καὶ ἡ ἐτυμολογία τοῦ τίκνου ἡμῶν, τοῦ Κίμωνος. Ἐὰν ὁ Κίμων ἦτο εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς γνώσεως καὶ τῆς κρίσεως θὰ ἐδῶλετε ὅτι μετ' ἐμοῦ θὰ συνεφῶναι καὶ ὄχι μεθ' ὀμῶν, κυρία μου, καίτοι ὁμοίως θὰ ἠγάπα ἀμφοτέρους.

Ἐνταῦθα ἐληξεν ἡ πικρὰ αὐτῆ συνέντευξις, μεθ' ἣν ὁ Θάναος ἤλπισε νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν γαλήνην. Πλὴν τὸ κακὸν ἦτο λίαν προκεχωρημένον καὶ ἐπομένως ἀνάκτων· προσήγγιζε δὲ γοργῶ τῶ θῆματι ἡ μοιραία καὶ ἀναπόδραστος κρίσις.

(Ἀκολουθεῖ)

Φ. KAPPEP.

ΕΠΙ Τῆ ΕΟΡΤῆ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Ἐγὼ, τραγοῦδια σήμερον γεμίζον τὸν ἀέρα·
 Τοῦ βασιλῆα τῆς Ἑλλάδος τὸ ὄνομα γιορταζέει·
 Μ' ἀνίσως γιὰ τὸν Ἑλληνα εἶναι χαρὰς ἡμέρα,
 Ἡ ἡμέρ' αὐτῆς τὰ στήθη μου διπλῆ χαρὰ ταιριάζει·
 Γιατί, ἐνῶ γιὰ τὸν ἔαθον γιορταζέει βασιλῆα μου,
 Γιορταζέει καὶ γιὰ τὴν γλυκαίαν ἰωραῖα βασιλῆα σ' αὐτόν.)

23 Ἀπρίλιος, 1883.

A. M.

*) Οἱ στίχοι οὗτοι ἐγράφησαν χάριν φίλου, εἰς τὸν τὴν καρδίαν λίαν προσφιλέως τυγγάνου τὸ θηλυκὸν τοῦ σήμερον ἐορταζομένου ὀνόματι.

ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ

[Απόσπασμα ανέκδοτου συγγραφέως]

I

Ἐξέτασαντες ἀλλαχρῶ ὁποῖα ἡ θεὰς τῆς γυναικὸς ἔν τῃ ἀρχαίᾳ Ρώμῃ καὶ τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐπιροῆς αὐτῆς ἐπὶ τῆς τρυφῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐξαπλώσας, εἰσέτι δὲ καὶ οὐκ ὀλίγα εἰπόντες καθόσον ἀροῶν τὴν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις θέσιν αὐτῆς, ὡς καὶ περὶ τῆς πνευματικῆς αὐτῆς διαπλάσεως καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς, (ὅρα Κορίνθης τόμος δευτέρου, σελ. 33, 58, 106 καὶ 149) δεῦτε εἰπομεν ὀλίγα τιὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τοῦ ἔρωτος, ἐσμέν δὲ βέβαιοι ὅτι θέλομεν τύχει τῆς ἐπιεικειᾶς τῶν ἀναγκαστῶν μας, καθόσον ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος τούτου, παρέχει πλείστα ὅσα δυσχεραίας, πάντες δὲ οἱ περὶ αὐτοῦ γράψαντες δὲν ἐδίστασαν διχφῶρος καὶ ποικίλλας νὰ ἐκφέρωσιν ἐτυμηγυρίας. Οὕτω ἰδίῳ; οἱ ποιηταί, οἵτινες κατὰ τὴν ἐξοχὸν τοῦ Chateaubriand ῥῆσιν, ἔχουσι θέσει τὴν καταγωγὴν, ὑμνοῦντες; δὲ τὸν ἑλὸν διὰ τῆς λύρας τῶν κέκνηται τὸ μόνον ἀναμνησθήτητον νοερόν προτέρημα, ὅπερ οἱ οὐρανίους; ἐδαρῆσαντο τοῖς θνητοῖς ἀνθρώποις, ἀποκαθύνοντες αὐτὸν Θεὸν τὸν κεριστάνομα νεανίσκου γυνῶν, περοφόρον, τυφλὸν καὶ πλήρες βελῶν, πρὸς τοῦτοις παύρῳρον καὶ ἀκρω ἀμνησῆ; οἱ δὲ μυθολογία; προσπαθῶσι διὰ τοιοῦτων ἀλληγοριῶν διὰ ἐξηγησῶσι τοῖς ποικίλλου; καὶ λαβυρινθῶδες τοῦ ἔρωτος ἐλιγμοῦ;ς. Γυνῶς εἶναι ὁ ἔρω;ς λέγουσι, καθόσον ὁ ἔρω;ς ἀπογυμνῶται πῆσης; σέβῳ;ς, ἡ δὲ κρίσις ἀπ' αὐτοῦ ἀπεισι; εἶναι περοφόρος; διὰ τὸ ὑποσημῶν; τοῖς ἔρω;τοι; τὴν ἀσπῆλαιον τῶν ἐρκαστῶν, εὐχερῶ; δὲ καθ' ἑκάστην διορῶμεν ὅτι, ὅστι; σήμερον ἀγαπῶ; αὐρίον μισεῖ, ἀλλὰ πρὸς τὴν αὐρίον; Μήπως ἀπ' γὰρ ὁ Ἄνων υἱός; τοῦ Δαυὶδ μόλι; συνήψε; αἰμομιξίαν μετὰ τῆ; ἀδελφῆ; αὐτοῦ; Τὰ μὲρ δὲν ἐμίσησεν αὐτὴν σπῶρα καὶ ἐμπλεω; ὀργῆ; τῆ; οἰκί;ς αὐτὴν ἀπέπειμῳ;ς; Ὁ ἔρω;ς εἶναι τυφλός; λέγουσι, ἅτε τοῦ ἔρω;τος οὐδῶ; διορῶν;τος τὰ λάλη; τοῦ εἰδῶλου τῆ; λαρεί;ς; τῶν, οὐδὲ ποσῶ; διακρινῶν; τὰ; βλαβῶ;ς; ἀ; ἐνεκὸν τοῦ ἔρω;τος; ἀπολαυθῶν;ει. Αὐτός; εἶναι λέγουσι, πλήρης βελῶν ὅπως ἀπὸ μακρῶν ὑποκόμους; τρυφῶν; καὶ προξενεῖ; τοῖς ἔρω;σι διηνεκεῖ; θλίψι;ς; καὶ ἀγωνί;ς; στεναγμοῦ;ς; καὶ δάκρυα;ς. Ἄχ; ἅ; ἦσαν ἐλεγέ; ποτε μουσῶληπτος; ποιητῆ;ς, τέκνον; τῶν θεῶν ἡ μῆδ;λον τῶν Μουσῶν.

Ἄς ἦμην ζῶνῃ τῆ; ἐγὼ αὐτὴν νὰ περιπέτῳ;ς,
Ἄς ἦμην ὁ γηθῶδες; τῶν τρυφῶν; γηθῶν;τι;ς,
Ὅταν στεναξ; ἠδύπαθῶ;ς; ἐξ ἠδῶν; νὰ φρίσσω
Νὰ ἔχω ἄσκα; ἀλλῆ;ς; τὸν ἔχον; τὸν κλυμῶν; τῆ;ς.

Καὶ ἔτερον ἀποκῶμη; τῆ;ς ποιήσεως; τῆ;ς θαυ-

μασίας; ταύτῆ; τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος; περοῶ-σως; δι' ἧ; ὁ ἀνθρωπος; ἀνακπέτε;ται ἀπὸ τῆ;ς φλυα-ρότητος; καὶ ταπεινότητος; τοῦ πραγματικῶ; τοῦ-του κόσμου; εἰς τὸ αἰθέριον ὕψος; κόσμου; τελειοτέ-ρου; καὶ ἰδεώδους; καὶ ἐν ᾧ εὐρίσκει; ὅτι; ματαίως; ἐπιποθεῖ; καὶ ζητεῖ; ἐν ἐκείνῳ; καὶ ἔτερον; λέγο-μεν; ἀποκῶμη; ἐν ᾧ εὐαῖσθητος; ἔκαστῆ; περιμει-νει τὴν τρυφῶν; ἐρωμένη; του; θυμικῶ;ς; τὴν δι-ναμιν; τοῦ ἔρω;τος; ἐκδηλοῖ;.

Τὶ ὄρα; εἶναι; ; θέλω; ἤθελον; ἐγὼ,
Νὰ εἶναι; μία; τῶρα; μία; πάντοτε; . .
Ἄλλοιμον; δὲν; εἶναι;—εἶναι; δῶδεκα!
Ἄβησιτάτῃ; ὄρα; εἶναι; ἡ ὄρα; αὐτῆ; . .
Τὸ ὄρολογίον; μου; τῆ;ς καρδί;ς; μου;
Πόσον; ἐμπρὸς; ὑπάγει; πῶ; δὲ συμφωνεῖ;
Διόλου; μὲ; τὰ; ἄλλα; ὄρολόγια;
Λεπτὰ; τὸ; ἰδικόν; μου; ἔχει; τοῦ; κλυμῶ;ς;
Λεπτὰ; τὰ; ἄλλα; ἔχον; τῶν; ροικῆν;
Τὸ; ἰδικόν; μου; εἶναι; ἡ; καρδί;α; μου;
Χαλκός; ἐνεῖνα; εἶναι; ἀπυλαγγῶ;ς; χαλκός;
Διόλου; δὲν; φροντίζου; ἀν; εἰ; δυστυχῆ;ς;
Τὸ; αἰμῶ; τοῦ; προσφῆ;ρῆ; νὰ; σημάνω;σι;
Ταχύτερον; ὀλίγον; . . δὲν; σημάνω;σι;
Ἦ; ἀν; ἐκείνῳ; τῶρα; δὲ; ἠτένι;ς;
Εἰ; ἀψυχον; τεχνίτου; ὄρολογίου;
Ἐκ; τὸ; ἰδικόν; τῆ;ς; τῆ;ς; καρδί;ς; τῆ;ς;
Ἐπαρκατῆ;ρῆ; μόνον; μίαν; πρὸ; πολλῶν;
Καθὼ; ἐγὼ; θὰ; εἶχε; μίαν; ἐπειδὴ;
Δεικνύου; τὴν; ἰδίαν; ὄραν; πάντοτε;
Ἐκείνῃ;ς; ἡ; καρδί;α; καὶ; ἡ; καρδί;α; μου;
Ἦ; πόσον; τὴν; λατρεῦ;α; ! πῶ; τὴν; ἀγαπῶ; !
Λέγου; καὶ; ἄλλοι; ὅτι; ἀγαπῶ;—μωροί; !
Δὲν; ἀγαπῶ;σι; πάντες; ὅλοι; δὲν; πετοῦν;
Εἰ; τοῦ; χρυσοῦ;ς; αἰθέρας; ὡ; οἱ; ἀετοί; !

Καὶ παρακτιῶν ἡ φλογεῖ; τοῦ ποιητοῦ; φαν-τασί;ς; προστίθησιν; τὰ; ἐξῆ;ς; :

Τὴν; βλεπέ;ς; κ' ἐν' ᾧ; εἶναι; ἀγγελος; αὐτῆ;
Νεότητος; καὶ; κῆλλου; ὅσον; ἀλιος;
Καὶ; ὕλιστῆ;ς; ἀν; ἠσας; πόθος; βεβήλω;ς;
Ἦ; σέψι;ς; ἡ; ἰδέα; φαῦλος; μικρῶ;
Ποτὲ; ἀπὸ; τὸν; νοῦν; σου; δὲν; διέρχεται;
Σὲ; ἐκθαμβοῖ; τὸ; κῆλλος; τὸ; πανόργιον;
Ὅσφραίνεσαι; παρθένον; καὶ; ἀγνόητῃ;
Ἦ; φῶναι; τὴν; ψυχῆν; σου; εἰ; τὸν; οὐρανόν;
Σὲ; ἐδελουῶ;ς; σαρκός; σου; παυεῖ; τὴν; ὀρμῆν;
Σὲ; ἐξελχνί;ζει; μί;α; μόνῃ; θλίψι;ς; τῆ;ς;
Κ' ὀποχρεῖ; καὶ; φεύγει; μετὰ; σεβασμῶ;
Βελτιωμῶ;ς; ἐνθους; ὀνειρωπιῶν;
Ἄγαπῆν; καὶ; θρησκείαν; καὶ; τὸν; οὐρανόν; !

Ἄλλ; ὁπότῃ;ς; εἰσέτι; δριμυτέρῃ; εἰκόνας; δὲν; μῆ;ς; περιετάνω;σι; οἱ; θεοῶδοτοι; οὗτοι; ἐμπνευσταί; καὶ; ἰ-θύνητορες; τῆ;ς; ἀνθρωπότητος; ;

II

Ἦ; Ὁ; Πλάτων; ἐν; τῷ; συμποσίῳ; του; παρεισάγει; τὸν; Σωκράτην; ὅστι;ς; προτείνει; τὴν; ἀπίρρασιν;. Διο-τίμη;ς; τινός; ἀπορηνάτῃ; ὅτι; ὁ; ἔρω;ς; εἶναι; ἐν; δαι-μόνιον; οὔτε; ὄρακτον; οὔτε; ἀσχημον; ὡ; πρὸς; δὲ; τὴν; φύσιν; μετέγει; κατὰ; μὲν; τὸ; ἦμισυ; τοῦ; Θεοῦ;
κατὰ; δὲ; τὸ; ἔτερον; ἦμισυ; τῶν; ἀνθρώπων;. Ἄλλ'; ἐν; τῷ; Φαιδρῳ; ὁ; Πλάτων; ὑψοῦμενος; ἀνω; τῶν; ὀρίων; τοῦ; Φιλοσόφου; δογματίζει; ὅτι; ὁ; ἔρω;ς; εἶναι; ἡ; ἐ-πιθυμία; τοῦ; ὄραίου; ὁ; δὲ; Ἀριστοτέλης; ὁ; ὕπατος; τῶν; φιλοσόφων; τῆ;ς; Ἀρχαϊότητος; διάτμησ; δὲ; διὰ; τοῦ; ἐπιστημονικῶ;ς; αὐτοῦ; ὄρου;ς; περιγράφει; τὸν; ἔρω;τα; ἀποκαλῶν; αὐτόν; ὅτι; μὲν; εὐκράστῃσιν; ὅτι; δὲ; ὑπόκαλῶν; καὶ; ὅτι; ἠδονῆν; σήμερον; καθρῶν; ὅτι; ἡ; φύσι;ς; τοῦ; ἔρω;τος; διηχερῆ;ς; ἐστι; ἀκριβῶ;ς; ὀρισθῆναι;. Ἐντεῦθεν; λοιπὸν; καταρτίζεται; καθῶ; καὶ; ὁ; Πλάτων; λέγει; ὅτι; ὠθητικὸν; αἷτιον; τοῦ; ἔ-ρω;τος; εἶναι; πάντοτε; ἡ; ἐπιθυμία; τοῦ; ὄραίου; οὐχὶ; βεβαίως; τοῦ; ἀπολύτου; ἀλλὰ; τοῦ; σχετικῶ;ς; ὅρ; οὐ; οἰστρωίλοτος; ἀγετα; ὁ; ἔρω;ς; δι; λίαν; ὀρθῶ;ς; ὁ; σχο-λιαστί;ς; τοῦ; Δάντη; τοῦ; ὑπὲρ; πάντα; ἄλλον; αἰσθανθέντα; τοῦ;ς; κλυμῶ;ς; τοῦ; ἔρω;τος; διὰ; τῆ;ς; ἀποθῶσεως; τῆ;ς; ὄραί;ς; τοῦ; Βεατρίκη;ς; ἧτι;ς; κα-τὰ; τὴν; ἐξοχὸν; τῆ;ς; ὄρα;ς; Ἰστί;ς; παρατηρη-σῶν; ἐμάνεσσε; τὰ; μυστήρια; τῆ;ς; γῆ;ς; καὶ; τοῦ; οὐ-ρανοῦ; ἀπορραίνετῃ; ὡ; φρεσῶ;ς; «Amore e incli- nazione naturale del animo, cioè della volon- tà; mossa dall' appressiva della cosa piacent- e» (Buti sopra Dante. Purg. Canto 18 Lett. 1). Καὶ; τῷ; ὄντι; οὐδὲν; ἔτερον; ἐστὶ; ὁ; ἔρω;ς; ἡ; ἔρεσι;ς; τοῦ; ὄραίου; ψυχῆ;ς; αἰθέριον; μήκος; ἐν; βλεμῶ;ς; μία; ὄψι;ς; ἐπίπλαστο; ὠχρότης; εἰσιν; ἀρετῶ; ὅπως; τὸ; λατρευόμενον; εἰδῶλον; μεταβάλλωμεν; εἰ; ἑωμόν; πρὸ; ὅν; οἰνεῖ; θυμιάματα; ἀναπέμπονται; οἱ; σε- ναγμοί; καὶ; οἱ; πόθοι; τὰ; δάκρυα; καὶ; αἱ; ἐλπίδες;. Μήπως; ἀπ' γὰρ; τὸ; θεῖον; τοῦ; ἔρω;τος; αἰσθημα; δὲν; ἐλάτρευον; ὁ; κόσμος; ἀπαξάσας; ἀπὸ; τοῦ; Ἄδαμ; μέχρι; τοῦ; Σολομῶντος; ἀπὸ; τοῦ; Διὸ;ς; μέχρι; τοῦ; κινικῶ; Διογένη;ς; καὶ; ἀπὸ; τοῦ; Σω- κράτους; μέχρι; τοῦ; τελευταίου; Ἀναμνησῆ;τος; Μήπως; ὁ; Δάντης; δὲν; θηοποίησε; τὴν; ὄραίαν; Βεατρίκη;ν; του; ἀπὸ; νεάνιδα; δὲ; Ἰταλίδα; δὲν; μετεβλήθη; διὰ; τῶν; ἀθανάτων; τοῦ; ἔρω;του; τῆ;ς; ἀ- σμάτων; εἰ; θεῶν; Μήπως; δὲν; ἐλάτρευσε; ὁ; μέγας; τῆ;ς; ἀνθρωπότητος; ζωγράφος; Ραφαῆλ; περιπαθῶ; τὴν; ὄραίαν; Φορακίνη;ν; οὐκ; ὀλίγους; δὲ; ἀγῶνας; καὶ; μάχους; ὑπέστη; ὅπως; τύχει; τῆ;ς; χειρὸ;ς; τῆ;ς; παρὰ; τοῦ; ἀμαθῶ;ς; καὶ; προληπτι- κῶ; πατρός; τῆ;ς; Τι;ς; ἀληθῶ;ς; ὁ; ποσοῦτον; πα- γεῖ; ἀν; ἔχον; τὴν; καρδίαν; ὥστε; δὲν; τῆκεται; ὑπὸ; τῆ;ς; ἰλαρῆ;ς; καὶ; ἀνυπαρκῆ;ς; βολῆ;ς; ἐλικο- βλεφῶρου; κόρης; οὐδέ;ι;ς;.

Ἄς; ἀγαπῶμεν; ἡ; ζωῆ; ἐργήγορκα; διαβαίνει; Ἡμερῶ; χωρὶ;ς; ἔρω;τα; εἶναι; μικρῶ; χαμένην;.

III

Καὶ; ἔτερος; αἰδοῦ;ς; λέγει; που; Ἡ; νεότη;ς; εἶναι; ἀθος; καὶ; καρπός; αὐτῆ;ς; ὁ; ἔρω;ς; Δυστυχῆ;ς; ὅστι;ς; δὲν; δρῶσῃ; τὸν; καρπὸν; αὐτοῦ; ἐγκαιρῶ;ς;.

Ἦ; Ὁ; λόγος; ἐνταῦθα; δὲν; εἶναι; βεβαίως; περὶ; τοῦ; ὑ- περφυσικῶ; ἔρω;τος; καθόσον; οὗτος; ἐξήρηται; ἀπὸ; τῆ;ς; βοηθεί;ς; τῆ;ς; θεῶ;ς; χάριτος; οὔτε; περὶ; τοῦ; πνευ- ματικῶ; λεγομένου; ἔρω;τος; ὅστι;ς; μῆλλον; ἀρετῆ;ς; ἡ; πάθος; χρωμῶ; φέρε; ἄλλ'; ἀπλῶ;ς; καὶ; μόνον; πε- ρὶ; τοῦ; αἰσθητοῦ; ἔρω;τος; ὅστι;ς; εἶναι; πάθος; καὶ; ἔρεσι;ς; τῶν; αἰσθητῶν; ἀντικειμένων;. Ὁ; ἔρω;ς; οὐ- τος; δυνατὸν; νὰ; ἦναι; ἔρω;ς; ἀπλῶ;ς; φιλί;ας; δυνατὸν; δὲ; καὶ; φυσικῆ;ς; ἐπιθυμί;ας;. Ὁ; ἔρω;ς; τῆ;ς; φιλί;ας; συνίσταται; εἰ; τὸ; ἐπιθυμεῖν; εἰ; τι; πρόσωπον; κα- λὸν; πρὸς; ὄφελος; τοῦ; ἰδίου; προσώπου; καὶ; ἀνευ; ἰδι- ου; συμφέροντος; διατὶ; κάμνω; ἕνα; φίλον; ἐλεγέ; πο- τε; ὁ; Σενέκι;ς; (ἐν; ἐπιστολῇ; 9) διὰ; νὰ; ἔχω; ἕνα; εἰ; ὄν; νὰ; δύναμαι; ν' ἀποθῶνω; καὶ; ἀντινα; ν' ἀκο- λουθῶ; τῆ;ς; χρεί;ας; τυχοῦσῃ; πρὸ;ς; παραμυθίαν; καὶ; ἐν; αὐτῇ; τῇ; ἐξῶρξ;α; του;. Ὁ; δὲ; διακαῆ;ς; τῆ;ς; φυσικῆ;ς; ἐπιθυμί;ας; ἔρω;ς; συνίσταται; εἰ; τὸ; ἐπιθυμεῖν; τὸ; καλὸν; καὶ; τὴν; προσέγγισιν; προσώπου; τινός; ἐπειδὴ; αὐτό; εἶναι; ἡ; δύναμι;ς; νὰ; ἦναι; ὀφείλομεν; τῷ; ἀγα- πῶντι; ὅστι;ς; εἰ; οὐδὲν; ἔτερον; καρδοκεῖ; ἡ; εἰ; τοῦ; ἰδίου; αὐτοῦ; σκοποῦ;ς; δι; εὐφροῶ;ς; ἰταλῶ;ς; τις; συγ- γραφεῦ; ἀποκαλεῖ; αὐτὴν; mercatanzia non mia amicizia;. Καθόσον; ἡ; φιλία; ἧτι;ς; ἕσται; ἔχει; τὰ; ἀκραιφνῆ; αἰσθηματῶ; τῆ;ς; ἀγάπῆ;ς; καὶ; τῆ;ς; καρ- δί;ας; ἵσταται; λίαν; ὑψηλῶ;ς; καὶ; οὐδῶ;ς; ἀποσκο- πεῖ; καὶ; θηρεύει; τὸ; ἴδιον; συμφέρον;. Οὐδὲν; τῆ; ἀληθεί;ας; εὐγενέστερον; πάθος; οὐδέμια; ἀνοτέρα; τοῦ; κόσμου; τούτου; εὐτυχία; ἡ; ἡ; ἀκραιφνῆ;ς; οἰκία; πάθος; ἠρωϊκόν; τοῦ; ὁποίου; τὸ; καθῶρον; πῶ; ἀνάπτει; πάντοτε; διὰ; τοῦ; αἰσθηματος; καὶ; ἐμφυχοῦται; διὰ; τῆ;ς; διανοί;ας;. Ὅποι;α; τῆ; ἀλη- θεί;ας; ἀκραιφνεστέρα; φιλία; τῆ;ς; τοῦ; Πατρός; καὶ; Ἀχιλλῶ;ς; Δαίμονος; καὶ; Φιντίου; Ἡ; ψυχῆ; των; συναναμνύεται; μετὰ; τῆ;ς; τῶν; φίλων; των; δὲν; ἔχει; εἰμὶ; τὰ; ἰδί;ας; ἐπιθυμίας; τὰ; ἰδί- ας; συγκινήσεις; τὰ; ἰδί;ας; διαθέσεις; καὶ; ἐπί- τε; ὁ; θάνατος; τὸ; γεγονός; τούτου; τῆ;ς; μεγάλης; οὐ- ρανῆ;ς; ἀναχωρήσεως; ἐρχεται; νὰ; τοῦ; χρωσῆ; νὰ; τοῖ; ἀναρπῆ; τὸ; ἀντικείμενον; τῶν; εὐ- αἰσθητῶν; καὶ; ἀθανάτων; αἰσθημάτων; των; τότε; φεῖ; τὸν; συνοδῶσιν; μετὰ; θέρους; μέχρι; τοῦ; χειλοῦ;ς; τοῦ; τάφου; του; κατὰθλίβουσι; τοῦ;ς; παλ- μούς; των; καὶ; σπυδῶσι; νὰ; σπείσωσιν; ὀλίγα; τακερὰ; δάκρυα; ἐπὶ; τοῦ; τάφου; εἰσίνου; ὄν; ἀ- νειπιστρεπτεῖ; ἀπόλωλε; νὰ; τραπῶσι; δὲ; με; τὰ;ς; λύ- πκας; των; καὶ; τὴν; εἰκόνα; τοῦ; φίλου; των; καὶ; νὰ; φθῆρωσι; ἐν; τῇ; θλίψει; των; καρδίαν; ἧ; τὰ; αἰσθη- ματῶ; δὲν; δύναται; νὰ; ἐκχυθῶσιν;.

IV

Ἄναπτύσσοντες; τὰ; ὠθητικὰ; τοῦ; ἔρω;τος; αἷτια;

ορείλομεν κατά πρώτον νὰ σταματήσωμεν εἰς τὴν ὠραϊότητά τοῦ σώματος, ἥτις μεταξὺ τῶν πρώτων ὠθητικῶν αἰτίων, δικαίως κατατάσσεται, ἀλλ' εἰς τί συνίσταται ἡ ὠραϊότης τοῦ σώματος; Ὁ Κικέρων ὑποδεικνύσιν ἐν τοῖς Τουσκουλανικοῖς του βιβλίον 4ον κεφάλαιον 13ον ὅτι ἡ ὠραϊότης τοῦ σώματος συνίσταται εἰς τὴν πρό: ἀλλοίγια ἀρμονίαν τῶν μελῶν τοῦ σώματος, καὶ εἰς τὴν γλυκύτητα τοῦ χρώματος. Ἡ ὠραϊότης τοῦ σώματος, ὡς τὸ πρώτον ὠθητικὸν αἶτιον ἐπενεργεῖ ἀδικαιότως ἐν τῇ τοῖς ἀνεπιτυγμένους καὶ χυδαίους ἀνθρώποις, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦτου διηγηθῶμεν τὸ ἐξῆς τοῦ Κικέρων περιστατικόν, γλαυρωδῆς ζωγραφούμενον ὑπὸ τῆς φλογερᾶς τοῦ Βουκακίου γραφίδος: (Bucc. G. 5. Nov. 4.) Εἶδεν, λέγει, ὁ Κικέρων νὰ κοιμᾶται ἐπὶ ὑποπρασίνου λιθαρίου νεάνις τις, κεκαλυμμένη διὰ σινδῶνας ἐλαφροῦς καὶ λευκοτάτας, τὴν ὀπιανμόλις εἶδεν, ὅσοι ποτε νὰ μὴν εἶχεν ἰδεῖ τύπον γυναικείας μορφῆς; ἐρεϊδόμενος ἐπὶ τῆς θεατῆρας τοῦ καὶ σιωπῶν ἤρχιζεν νὰ βῆν θαυμάζων, καὶ τὸ χονδρὸν ἐκείνου στήθος, ὅπερ κάππερ πολλὰκις παιδαγωγῆθεν, οὐδέμικα ἰδέα πολιτικῆς συμπεριφορᾶς εἶχε κίψει ποτὲ, ἠβλήθη ἐκὸς τοῦ διατροπούμενον ὑπὸ μιᾶς σκέψως, ἥτις ὀρακράτως ὑπερήκουσε εἰς τὴν διάνοιαν ἐκείνην, ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ ὠραιότερα παρθένος ἢν πῶποτε μέχρι τοῦδε δὲν εἶχε ἰδεῖ. Καὶ ἐντεῦθεν συγκαινημένης πλέον ἤρως νὰ διακρίνη τὰ μέλη αὐτῆς; ἐπαίνων τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς; τῆς; ἅς ἀντὶ χρυσοῦ ἐξετίμαζεν, τὸ μέτωπον, τὴν βίνα, τὸ ῥοδόχρουν στόμα, τὸν χιονόλευκον λαιμὸν καὶ τὰς λευκὰς ὀλέανους, ἐκθαυρόν; δὲ καὶ οἷονε συγκαινημένους ἔλεγε πρὸς τὸ εἰδωλὸν τῆς λατρείας του, χρυσὸ μου ἄγγελε, προσριλῆς ἐρωμένη μου, ἐγέβητι, θέσον ἐπὶ τοῦ ἀλαθῆστρινου στήθους σου τὸ ἄνθος τοῦτο ὀλιγώτερον λευκὸν καὶ ὀλιγώτερον τρυφερὸν παρὰ τοὺς θεῖους; μαζοῦ; σου καὶ ἐμπλήσον εἰς τὴν κόμην σου τὸ ταπεινὸν τοῦτο ἴσμον ὀλιγώτερον αὐτῆς; μυρῶν; δρέψωμεν ὄμοῦ τὰ μικρὰ τὰῦτα ἀνθὺλλια τὰ ὀποῖα στολίζουσι τὰς χλοερὰς τὰῦτας παιδιᾶδας; ἅς μὰς εἴπωσι ταῦτα τὸ μυστικὸν τοῦ ἐρωτῆς μας; ἅς ἀπολαύσωμεν τὴν εὐδαιμονίαν μας! Ἡ τρυφερὰ γλῶσσά, ἡ τοσοῦτον ἀρωματωδὴ; καὶ τοσοῦτον καλλικαυθῆ; τὰ δειλά; τὰ κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν ῥάλλων, μὰς λέγωσι ν' ἀγαπώμεθα. Τὰ ἡμιάνοικτα ὡς τὸ στόμα σου ῥόδα καλοῦσι τὸ ῥιλιμα, οἱ ἀνθισμένοι ὡς τὰ θάλαγγατρά σου μύρτοι, προσκαλοῦσι εἰς τὸν ἐρωτᾶ. Τὰ ἄορατα ἔντομα τὰ μορμυρίζοντα ὑπὸ τὰ ἀνθρώπινα χόρτα, αἱ οἰλοπαίξιμονες χρυσάλλιδες αἱ ἐναγκαλιζόμεναι ἐπὶ τῶν ἀνθισμένων κλάδων, τὰ ὀραία πτηνὰ τῶν φυλλομάτων τὰ πηδῶντα περιχρῶς ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον, αἱ τρυφεραὶ θωπεῖαι τῶν περκαπονομένων περιστέρων, τὰ ἐρωτικὰ ψωμάτια τῆς τρυφερᾶς ἀηδῆνος, ὁ βουκαμιδῶς τῶν μελωδικῶν καὶ καθαρῶν ἤλων τοῦ θεοῦ λάρυγγος; τῆς; ὁ ἐναρκύνιος καταρράκτης τῶν καλλιτεχνικῶν φωνῶν τῆς; τὰ πάντα προσκαλοῦσι

εἰς τὸν ἐρωτᾶ, μὰς; ὑποδεικνύουσι τὴν ἀθῶν ἀγάπην μας.

V

Τοιαυτὴ ἡ δύναμις τοῦ ἐρωτος, τοιαυτὴ ἡ ἐπιρροή του, τοιοῦτον τὸ ἠρωτικὸν μεγαλεῖον του, ἡ πρὸς τὸν ἐρωτᾶ, τῆς δευτέρως ταύτης ψυχῆς; τοῦ ἀνθρώπου, τῆς καλλιτέρας ψυχῆς; ἀνευ τῆς ὀποιᾶς ἡ πρώτη δὲν ὑπάρχει εἰμὶ κατὰ τὸ ἡμισυ, κατὰ τὴν ἔξοχον γνώμην τῆς Κυρίας Ἀρβουβίλ, ὀργῶσα ἀνθρώπινος ἀδυναμία, εἶναι μεγίστη, εἶναι ἰσχυρὰ, εἶναι κέντρον τῶν παθῶν μας, ἐλαττήριον τῶν πράξεών μας, ἀμφιπαρατεῶν τὴν διάνοιάν μας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε αἱ λογικώτεραι ἰδέαι φαίνονται ἡμῖν γελοῖαι. Τοὺς ματιώδας; καθιστᾶ ἡπόχους; τοὺς δοξομανεῖς; ἀσημους; τὸς στρατιωτικῶς; ὅτε μὲν περρονητὰς ἠρωτικῶν πράξεων, ὅτε δὲ ἤρωας καὶ ἡμιθέους; τοὺς πλουσίους; περρονητὰς; τοῦ πλούτου; τοὺς πεπειδευμένους; σοφωτάτους; τοὺς πτωχοῦς; καὶ δυστυχεῖς; ἐπιλήθμονας; ἐν ταῖς τρυφεραῖς τῶν ἐρωμένων τῶν ἀγαλλίας τῆς; πτωχίας καὶ δυστυχίας των. Εἶναι ἡδονὴ οὐράνια; εἶναι χαρὰ ἀφροσύνης; εἶναι τέρψις θεῖα; πρὸς ἡν προσκαλεῖται νὰ μετῆξη ἀπαξία πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης; ἐντεῦθεν καὶ ἡ Κυρία Ruissieux ἐγνωματεῖται ὅτι ὁ ὄρκος τοῦ νὰ μὴ ἐρασθῶμεν πλέον, εἶναι τῶσον ἄλογος, ὅσον καὶ ἐκεῖνος τοῦ νὰ ἀγαπῶμεν πάντοτε, ἀλλὰ τὴν ἡδονὴν, τὴν χαρὰν, τὴν τέρψιν ταύτην ὀρεῖται; νὰ τὴν πῶδηγετῆ ἡ ἀλήθειαν αἰ τὸ ἀνυπόκροτον, κατ' ὅσον ἄλλως; ὁ ἐρως δὲν εἶναι ἐκεῖνος; ὅστις εἰς τὰ οὐράνια δώματα ἔχει τοσαύτην ἰσχύν καὶ σημασίαν; δὲν εἶναι τὸ ἀπειρον; δὲν εἶναι τὸ τέλειον; δὲν εἶναι τὸ ἄκρον ἀγαθὸν εἰς ὃ ὀνθρωπος δύναται νὰ φθάσῃ; καὶ δὲν προξενεῖ τὴν ἀκρατον εὐδαιμονίαν ἢν ἡ ἐνάρετος; συζυγία ἐπὶ τῆς γῆς; διχῶσι. Ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρωτᾶ τοῦτον δὲν προσκαλεῖ μόνον ἡ θέξ τῶν θεαίων καὶ τερπνῶν ἀντικειμένων; δὲν παρσῶρει μόνον βολὴ ἐλικουδλεφῆρου κόρης; δὲν παρσῶρει μόνον γλαυκῶσις καὶ καλλιμορφῶς παρθένους; δὲν φωνάζει ὑπόδακρας βλάμμα; ὄχι! ἀλλ' οὐχὶ σπανίως καὶ αὐτὴ ἡ φήμη τῆς ὠραϊότητος. Πολλὰκις ἀνθρωποὶ ἠράσθησαν γυναικῶν μόνων καὶ μόνων διότι ἤκουσαν αὐτὰς δημοσίως ἐπικινουμένους; οὕτω π. χ. ὁ Γερδίνος πρίγκηψ τῆς Σικελίας; ἠράσθη ἔκ φήμης; τῆς θυγατρὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Τυνιδος; τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀνεκρῶνος ὁ Βουκακίος; (Bucc. Gior 4Nov. 4.) προστιθεῖται τὰ ἐξῆς; «La quale secondo che ciscun, che veduta l'avea, ragionava, era una delle più belle creature, che mi dalla natura fosse stata formata.»

Φ. ΤΕΡΤΣΙΕΤΗΣ

Η ΑΡΠΗ ΚΑΙ Ο ΠΛΑΓΙΑΓΛΟΣ

Ὁ Κορνῆδος Μύλλερ μουσικοδιδάσκαλος, νυμφευθεὶς πρὸ τινων μηνῶν νεάνιδα ὠραίαν, ἥτις μετὰς χάριτας τοῦ φίλου της ἦσαν τὰ πολυτιμότερα προσόντα δεσποίνης; ἦτο εὐτυχῆς πλησίον τῆς τρυφερᾶς τοῦ συντρόφου; ἀπολαύων ὅλων τῶν ἀγαλλιάσεων πρώτου ἐρωτος.

Εἶχον γνωρισθῆ ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας καὶ συνμερίσθησαν τὰς πρώτας αὐτῶν διασκέδασεις. Ἀλλὰ μεγαλώσας καὶ γενόμενος σεπτικός ὁ Μύλλερ εἶχε καλλιεργήσει εἰς τὴν καρδίαν του; μετὰ συνέσεως; τὰς ἀναμνήσεις τῶν νεανικῶν του ἐτῶν. Αὐτὸς ἠρέσκετο νὰ μὴ ἀρίνη νὰ ἀποκαλύπτωνται; εἰμὴ θεαμῶν; τὰ ἀγνότερα αἰσθημάτια τῆς ἐνδομῶν κλισίως του.

Μετὰ περίλευσιν πολλοῦ χρόνου ἀγόνου ἐργασίας; φλογερῶν ἀγρυνιῶν; τρομερῶν ἀθλημονιῶν καὶ ἀτελευτήτων ἀποθαρρύνσεων; ἐπέτυχεν τὴν θέσιν μουσικοδιδασκάλου ἐν τῇ μικρᾷ γενεθλίῳ του πόλει.

Τὰ εὐτέλη διδάκτρα τοῦ ἐπαγγέλματός του; ἀπέκτισαν δι' αὐτὸν ὅλα τὰ θελήγτρα μεγάλης εὐτυχίας; ἀρ' ἦ; στιγμῆς ἡ ὠραία του καὶ καλῆ μνηστῆ συγκαινεύουσα νὰ συμμερισθῆ τούτων καὶ αὐτὸς ἔλαβεν ἐπὶ τέλους τὴν εὐτυχίαν νὰ ὀδηγήσῃ σύζυγον ἐν τῇ ἀπλοίῳ κατοικίᾳ του; πλησίον τῆς ἐκκλησίας; τὴν κόρην τὴν τοσοῦτον παρ' αὐτοῦ ἀγαπωμένην.

Μετὰ τὰς μακροῦς ἐκείνας ἡμέρας; οἰκογενειακῶν ἐορτῶν καὶ θεορῶδων συγκρητηρίων; ἡδυνήθησαν τέλος νὰ διέλθωσι τὰς τερπνὰς των ἐσπέρας εἰς ἤμερον μοναζίαν; οὐδέποτε διακοπεῖσαν ἐκ τῆς τῶν ὀληρῶν παρουσίας.

Μεγάλαι ἐλπίδες; διὰ τὸ μέλλον; ὁ Πλαγιαγλος τοῦ Μύλλερ καὶ ἡ Ἀρπη τῆς Ἐδδῖνης; ἀπησχόλων τὰς τερπνὰς ἐκείνας ὄρας; αἵτινες φαίνονται πάντοτε τοσοῦτον ὀρυμνίζουσι εἰς τοὺς ἀγαπωμένους περιπαθῶς; καὶ ἡ ἐντελής συμφωνία; μειλύχιος; καὶ τρυφερὰ συμφωνία; τῆς τε Ἀρπης καὶ τοῦ Πλαγιαγλου; εἶδεν αὐτοῖς τὰς καλλιτέρας ἐλπίδας; περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας των.

Ἐσπῆραν τινὰ; ἀρῶν παρεδόθησαν μακρότερον τοῦ συνήθους εἰς τὰς τέρψεις τῆς τέχνης; αἶφνης ἡ Ἐδδῖνη προσεβλήθη ὑπὸ σφοδρὰς κεφαλαγίας. Καὶ τὴν πρωῖαν τῆς ἰδίας ἡμέρας; εἶχεν ὑποφέρει μεγάλην νευρικὴν ταραχὴν; τὴν ὅποιαν ἠθέλησε ν' ἀποκαρπῆ ἀπὸ τοῦ συζύγου; ὅπως μὴ λυπήσῃ αὐτὸν; καὶ ἦδη ἀρχῆ; σοβαροῦ πυρετοῦ ἤρχιζεν νὰ παρουσιαζέται; συνέπειαι τοῦ παραδόξου ἐκείνου νευρικοῦ παθήματος.

Ταχέως προσεκήθη ὁ ἰατρός.—Ὁ Μύλλερ ἀνησυχῶς ἠρώτησε περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἀσθενούς; ἀλλ' ὁ ἰατρός; δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποδώσῃ οὐδμίαν σπουδαίότητα εἰς ταύτην τὴν ἀδιστασίαν; βεβαιῶν ὅτι τὴν αὐρίον ἡ Ἐδδῖνη; θὰ ἦτο ἐντελῶς κελᾶ.

Τὴν ἐποῦσαν; μετὰ νύκτα λίαν τεταραχμένην; ἡ κατάστασις; τῆς δυστυχῆς Ἐδδῖνης; παρουσιάζει ὅλα τὰ συμπτώματα; πολλῶν σοβαροῦ νευρικοῦ

πυρετοῦ.

Τότε ὁ ἰατρός; μετεπερίσθη πᾶσαν δυνατὴν θεωρησίαν; καὶ ἐναντίον ὅλων τῶν βοηθειῶν τῆς τέχνης; ἡ ἀσθενία προέβαινε πάντοτε ἐπὶ τὸ χειρόν; μέχρι τῆς ἐνάτης ἡμέρας.

Ἡ ἰδία Ἐδδῖνη ἐνόησεν ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἀδυναμία τοῦ νευρικοῦ της συστήματος; δὲν τῇ παρεῖχε δυνάμεις ν' ἀντιτετῆ ἐπὶ πλέον εἰς τὸ μαστίζον αὐτὴν πάθος. Καὶ αὐτὸς; δὲ ὁ ἰατρός ἤρξατο παρῆχον ἀμυριβολίας; καὶ ὑπονοίας; εἰς τὸν ἀτυχῆ Μύλλερ.

Ταχέως; ἡ δυστυχῆς ἀσθενὴς ἠσθάνθη ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ τελευτή; της στιγμῆς. «Δυστυχῆ Κορνῆδος» εἶπεν αὐτῇ παρὸς τὸν Μύλλερ; ὅτι; ἐκλίεν παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της; ἐναγκαλιζομένη αὐτὸν διὰ τελευταίαν φορᾶν; μετὰ μεγάλης λύπης; ἐγκαταλείπων τὸν κόσμον τοῦτον; ἐν ᾧ σὲ ἀφίνω μόνον; καὶ ἐν ᾧ ἦσαν τοσοῦτον εὐτυχῆς; μετὰ σοῦ. Ἀλλ' ἐὰν ἐν τῷ μέλλοντι; σὺ δὲν θὰ δυνήθῃς; πλέον νὰ ἔχῃς τὴν εὐτυχίαν εἰς τὰς ἀγκάλας μου; ὁ ἐρως; τῆς Ἐδδῖνης; ἢ σὲ περιστοιχῆ; τοῦλάχιστον ὡς πιστὸν πνεῦμα; καὶ θὰ περιπέταται; περὶ σὲ ὡς οὐ συναντηθῶμεν ἐκεῖ ἔτινον.»

Μετὰ τὴν ὑπόγχεσιν ταύτην ἡ νεαρὴ γυνὴ ἐπένεπεν ἐπὶ τῆς κλίνης; τοῦ μαρτυρίου της; καὶ ἠδέως ἀπεκοιμήθη...

Πόσον ὑπέρερον ὁ δυστυχῆς μουσικοδιδάσκαλος; δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθῆ τις.

Ἐπὶ πολὺ ἐπάλατος; κατὰ τοῦ θανάτου; ἡ λύπη κατσύντριψε; διὰ πικρῆς τὰς δυνάμεις του; καὶ ὀπόταν ἀνέρωσεν; εἰς ἀσθενείας ἐξδομαδων τῶν; δὲν ὑπελείπει αὐτῷ οὐδὲν νεανικῆς εὐρωστίας; ἔχου.

Μετέπεσαν εἰς ζωφερὰν ἀπάθειαν; ἥτις εὐτυχῶς ἔσωσεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀπελπιστικῆς λύπης.

Τὸ δωμάτιον τῆς Ἐδδῖνης; διετήρησεν ἐν ἡ καταστάσει; εὐρίσκειτο κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς τρομερῆς καταστροφῆς.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς ἐργασίας; ἐφαίνοντο εἰς ἐτι κεντήματά τινα; τὰ ὅποια μολίς ἐκείνη εἶχεν ἀρχειοῖ; καὶ ἡ Ἀρπη π βωβῆ; τῶν μονήρης; ἐκείνου ὀραῖα ἐν μιᾷ γωνίᾳ.

Καθ' ἐσπέρας ὁ Μύλλερ ἤρχετο; καὶ ἔκλειε ἐν τῷ ἱερῷ ἐκείνῳ τελέει τοῦ μόνου; καὶ ἐξόχου ἐρωτῆς του. Ἐστηρίζετο; εἰς τὸ παρῆκρον ὡς τότε; καὶ εἰς τὰ ὅτα αὐτῷ ἀντήχου; μελαγχολικῶς οἱ ἤχοι τοῦ Πλαγιαγλου; ἐν ἐκείνῃ τῇ μοναζίᾳ; ὡς καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εὐτυχίας του. Μόνος; ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους; ἄρισε νὰ πίπτη ἀφρων δέκχου; ἐπὶ τοῦ ὀργάνου του; ἐξ οὗ ἤχοι θλιβεροὶ; καὶ πλήρης πάθους; ἐφαίνοντο ἀνεπιμύπητοι; πρὸς ἐκείνην; ἢν ἠγάπη.

Ἐσπῆραν τινὰ; ἦτο κατὰ τὸ συνήθους; ἐν τῷ δωμάτιῳ τῆς Ἐδδῖνης; βρωμάζων; ἐν τῷ κενῷ τῆς φαντασίας του. Ὄχι; λάμψις τῆς σελήνης; εἰσῆρχετο; διὰ τοῦ παρῆκρου ὑποπνεύματος; εἰς τὸ δωμάτιόν του; ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πέργου; τῆς ἐκκλησίας; ὁ νυκτοφάλαξ; ἐφῶναζεν «ἐνέξ». Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν; αἱ χορδαί; τῆς Ἀρπης; ἤχσαν ἠδέως; ὡς; ταρραχέται; ὑπὸ ἑλαφροῦ

πνεύματος, ἢ ὑπὸ τῆς ἐσπερίας αὔρας.
 Ἐκθαμβος, ἐνθός, ὁ Μύλλερ σιωπᾷ, ἀκροῖται ἀλλ' οἱ ἦχοι τῆς Ἀρπης παύουσι, καθ' ἣν στιγμήν καὶ οἱ τοῦ Παλαγιάλου.
 Τότε, αὐτὸς προανακρούει, συγκεκνημένος, ἔσμα ἐξ ἐκείνων, ἀτινα ἦσαν ἀρεστὰ τῇ Ἐδδίγῃ, καὶ ἦχοι πρῶτον μὲν ἀθνεῖς, κατὰ μικρὸν δὲ ἐντονότεροι γινόμενοι συνοδεύουσιν ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ τὸ προανακρούσμα.

Ὁ Μύλλερ ἐξάλλος ὑπὸ χαρᾶς μετεξούσης παρροσούνης, ρίπεται γονυκλινῆς καὶ ἀνοίγει τὰς ἀγκύλας ὡς πρός ὑπόδοχὴν προσφιλοῦς ἀντικειμένου.
 Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ ἀὴρ ταράττεται περὶ αὐτὸν καὶ αἰσθάνεται ὡς ἔσραρον ἀνοίξεως δροσίζοντα τὸ πρόσωπόν του καὶ ἀνυψώοντα τὴν κόμην αὐτοῦ, ἐνῶ φῶς ὄχρον καὶ ὑπόλευκον κυμαινόμενον παρὰ τὴν Ἀρπην, ἔρχεται ἐν ἐπακταπαυθῆ ἐπὶ τοῦ στήθους του.

« Ἀγγελε τοῦ οὐρανοῦ, ἀνέραξεν, « τὰ ἀναγνωρίζω, ἄγια αἰὰ, ὦ ἀγαπητῆ μου Ἐδδίγῃ, σὺ μοὶ ὑπεσχέθης νὰ μὲ περιβίλλῃς διὰ τοῦ ἔρωτός σου, καὶ τώρα ἐκπληροῖς τὴν ὑπόσχεσίν σου· αἰσθάνομαι τὴν ἀναπνοὴν σου, τὰ φιλημάτια σου ἐπὶ τῶν χειλέων μου, αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν ἐναγκαλιζόμενον ὑπὸ τῆς αἰχῆς σου.»

Ἐν γλυκείᾳ ἐκστάσει φουξ καὶ πάλιν τὸν αὐλὸν καὶ ἐκ νέου ἡ Ἀρπη παρακολουθεῖ ἀρμονικῶς τὸ ἔσμα· ἀλλ' οἱ ἦχοι αὐτῆς ἀποκαθίσταντο πάντοτε ἀσθενέστεροι ἀπομακρυνόμενοι μέχρις οὗ ἐχέθησαν ἐν ἀποστάσει.

Αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις τοῦ Μύλλερ· βίαιως ἐξηνητλήθησαν ἐκ τῶν συμβάντων τῆς ἐσπέρας ἐκείνης. Τὴν πρῶταν ἡγέθη πολὺ ἄργα, λίαν καταβεβλημένος, καὶ μὲ τὸ προκίσημα τοῦ προσεχοῦς τέλους του.

Τὴν ἐσπέραν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἐδδίγῃς· ἐμψυχούμενος ὑπὸ σκληρᾶς ἐλπίδος· καὶ μόλις ἤρχισεν ἀνακρούων, ἡ Ἀρπη πάλιν συνώδευσεν ἡδῶς, ὡς τῇ προτεραίᾳ· ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ ἦχοι αὐτῆς ἐγένοντο ἰσχυρότεροι, ἕως οὗ ἐσείσθη ὑπὸ συμφωνίας ἐξαισίας καὶ ζωηρᾶς.

Ὅταν ὁ Μύλλερ εἰσώπησεν, ἔπαυσεν καὶ ἡ Ἀρπη, ἡ δὲ ὄχρᾶ καὶ ὑπόλευκᾶ σκιᾶ ὡμίχθη πρὸς αὐτόν. Ὁ δυστυχὴς διδάσκαλος δὲν ἔλαβεν ἡ τὴν δυνάμιν ἢ ἀρθρώση τὰς λέξεις ταύτας. « Ὁ Ἐδδίγῃ, Ἐδδίγῃ, λάβε με μαζὶ σου! φέρε με μακρὰν τοῦ κόσμου τοῦτου! »—Ἡσαιά· δὲν ἀπικροῖθη.

Ἡ Ἀρπη ἀπεχαιρέτησεν αὐτόν, ὡς καὶ τὴν προηγουμένην ἐσπέραν, διὰ χαριετισμῶν πλήρους γλυκυλιμαίας· καὶ οἱ ἦχοι αὐτῆς ἐσβέθησαν βαθμηδὸν ἐν ἀκαταλήπτῳ· συμφωνίαι, ὡς μουσικῆς· ἀπομακρυνόμενης.

Ὁ Κορνάδος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, μὲλλον κεκμηκῶς ἢ τὴν προηγουμένην ἐσπέραν, ὡς ἐκ τῆς ἐμρανίσεως ταύτης, καὶ ὁ πιστός του ὑπηρετὴς τούσον ἐτρόμαξεν ἐκ τῆς ταραχῆς τοῦ προσώπου του καὶ τοῦ ἀνωμάλου τῶν ἰδεῶν του, ὥστε ἐκάλεσε πάραυτα τὸν ἱατρὸν.

Οὗτος ἦτο ὁ ἀρχαῖος φίλος τοῦ μουσικοδιδασκάλου.

Τὸν εὖρε ταρκασόμενον ὑπὸ βιαίου πυρετοῦ παρ-
 ἔχοντος ὅμοια συμπτώματα ἐκείνοις, ἃ εἶχε παρατηρήσει ἐκ τῆς Ἐδδίγῃς τὴν ἀσθένειαν. Ἄλλ' εἰς βελθὸν πολὺ σφοδρότερον. Ὁ Μύλλερ διήλθε τὴν νύκτα ἐνσυνεχεῖ παραφορᾷ, καθ' ἣν ἡ Ἐδδίγῃ καὶ ἡ Ἀρπη τῆς μόνας ἐφάνιντο κατέχουσαι τὴν φαντασίαν του.

Πρὸς τὴν πρωῒαν ἐγένετο ἡρεμώτερος, ὁ κίνδυνος εἶχε παύσει, ὁ ἱατρὸς ἐγγύεται περὶ τῆς ζωῆς του, οὐχ ἤττον ὁμοῦ ὁ ἀσθενὴς ὠμίλει περὶ τοῦ προσεχοῦς· τέλους του μετὰ παραδόξου βεβαιότητος καὶ καταπληκτικῆς γαλήνης.

Τέλος ἐνεπιστεῖθη εἰς τὸν φίλον του πᾶν ὅτι συνέβη αὐτῷ τὰς προηγουμένας ἐσπέρας· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη δὲ ἐπιτόχη ὥστε ὁ φλεγματικὸς ἱατρὸς νὰ φανερωθῇ τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου.

Ὅταν ἐπῆλθεν ἡ νύξ, ὁ Μύλλερ ὑπὲρ ποτε ἀσθενῆ· καὶ ἀπηυθνήκα, ἐξήτησε μετὰ τρεμοῦσης φωνῆς νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὴν αἰθυσαν τῆς Ἐδδίγῃς.

Ἐπὶ τῆς φλοιᾶς τῆς θύρας ἀπεμάκρυνε πάντας τοὺς παρόντας, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ μείνῃ πλησίον του ἄλλος εἰμὴ μόνον ὁ φίλος του, ὁ ἱατρὸς.

Ὅταν ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἔδρας του ὁ Μύλλερ ἔρριψε περὶ αὐτὸν γαλήνην βλεψάμα. Ἐχειρήτησε μετὰ σιγῆ τοῦ δακρυῶ ἐκαστον ἀντικείμενον ἀναμνησκόμενος τῆς προσφιλοῦς του. Ὁμίλησε μετὰ πάσης βεβαιότητος περὶ τῆς ἐνάτης ὥρας, ἥτις ὄφειλε νὰ εἶνε ἐκείνη τοῦ θανάτου του.

Ἡ μοιραία στιγμήν προσήγγισε καὶ ὁ ἱατρὸς ἐπειροῦτο διὰ παντός μίσειν νὰ ἐξαγάγῃ τῆς ἀπάτης τὸν ἀσθενῆ, ὅτῃ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πύργου τοῦ νυκτοφύλαξ ἠκούσθη κράζων « ἐνείνα! »

Τότε τὸ πρόσωπον τοῦ Μύλλερ ἐλαμπρύνθη, ζωηρὰ συγκίνησε ἐνεψύχασεν ἐτι μᾶλλον τὴν ὄχραν ὄψιν του.

« Ἐδδίγῃ! Ἐδδίγῃ! » ἀνέραξεν αὐτὸς μετὰ φωνῆς· πλήρους ἐμπνεύσεως· « ἀλλὸ νὰ μὲ χαιρετίσῃς· διὰ μίξ· τελευταίας ἐμρανίσεώς σου! σὲ αἰσθάνομαι ἤδη ἐν τῷ δωματίῳ σου, πλησίον μου! »

Τότε ἡ Ἀρπη ἠκούσθη ἀναπέμπουσα συμφωνίαν ὁμοίαν μὲ ἔσματα θραϊκόμου, καὶ λευκὸν τι φῶς ἐκυμαίνθη περὶ τὸν θνήσκοντα.

« Ἰδοῦ με! ἔρχομαι! » ἀνέραξεν οὗτος μετὰ κύπου προσπαθῶν νὰ ἐρεθθῆ· ἀλλ' ἐπανεπέσεν ἐπὶ τῆς ἔδρας του, καὶ ἐράνη πρὸς στιγμήν παλαιῶν ὑπὲρ τῆς ζωῆς· ἀλλ' αἶρνη· ἀπέπνευσε τὴν τελευταίαν πνοὴν ἐν ἐσχάτῳ τινὶ συσπασμῷ καὶ ἔπασαι αἱ χορδαὶ τῆς Ἀρπῆς ἐθραύσθησαν παύτοχροῶς, ὡς ὑπὸ ὑπερφυσικῆς πληγῆς τῆς δυνάμεως.

Ὁ ἱατρὸς ἠσθάνθη βίαιον τρέμιν, ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμούς· τοῦ θανάτου, ὅστις ἐφάνετο ἡρώμως καθυδῶν, καὶ ἐγκατέλειπε τὴν αἰλίαν ἐκείνην καταταρχυόμενος ὑπὸ δεινῆς καὶ σοβαρῆς συγκινήσεως.

Ἡ ἀνθυμία τῆς πενθίμου ἐκείνης ὥρας, ἐπὶ μακρὸν ἔμεινε ἀβέβητος καὶ τῆς μνήμης αὐτοῦ.

Ἀκόμη ὀμιλεῖ περὶ αὐτῆς μετὰ βελιτιότητος κατανύσεως.

(ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

Τόπος *

ΘΕΙΑ ΔΙΚΗ

Πολὺ σπανίως παρουσιάζεται ἡ θεία δίκη παρὰ τοῖς ἀνθρώποις οὕτω ζωηρᾶ, ὅσον ἐν τῇ μικρῇ ἱστορίᾳ, ἣν μέλλομεν ν' ἀφηγηθῶμεν ὑμῖν.

Ἦμῃν παῖς τὴν ἡλικίαν ἀπέπνευσε τῆς οἰκίας· ἡμῶν κατ' οἶκον χαλκίους τεράστιος τὸ τε σῶμα καὶ τὴν δυνάμιν· οἱ μετ' αὐτοῦ ἦσαν σιδηροί, χαλυβδίνῃ ἡ πυγμῇ, ἀγριοὶ καὶ ἀπειλητικὸν τὸ ὄμμα, ἀτακτος ἡ κόμη, προδίδουσα ἔτι ὕδωρ καὶ κτεῖς δὲν διετέλου οὐδὲ ἐν ἐλαχίστῃ πρὸς αὐτὴν ἀρμονίᾳ· τῇ καθόλου δὲ ἀσυμπθεῖ ταύτῃ μορφῇ παρεῖχεν ἀγρίαν ἐκφρασὴν ὁ δαυδῆς, τὸ πρόσωπον ἀπαν ἐπισκιάζον, ὅπως ἡμελημένος πυρόξανθος πάγων.

Ὁ ἀνήρ οὗτος ἦν ἀριστος χαλκίους, ἄμα δὲ καὶ ἐργάτης φιλόπονος, ἀπὸ πρώιας μέχρι ἐσπέρας παρὰ τὴν σφραγν καὶ τὸν ἀκμονα μόνων. Ἦτο εὐχάριστος οὕτω νὰ θέληται τὸν ἀνδρα τούτον, ἐν ἡρεμίᾳ ψυχῆς διατελοῦντα, ἀκαμάτως ἐργαζόμενον. Ὁσαύτως οὗτος μετὰ ἀληθοῦς ζήλου τοῦ ἔργου του ἐπελαμβάνετο, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀνέδιδον εὐχάριστον λάμψιν, τότε δὲ ἡ χερεῖα σφύρα ὡς πετρὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ πηδάσα καθήρχετο μετὰ τοιαύτης ἡράκλειου δυνάμεως ὥστε ἀπὸ τοῦ πεπυρακτωμένου σιδηροῦ σπινθηρῆς ἐπὶ μῆξιστον ἔξετοξεύοντο, ὃ ἄκων ἐτραίε καὶ τὸ ἔδαφος ἔστρεψε.

Ὁ οὗτω εὐκόλως κύριος τῆς σφύρας γινόμενος ἠδυνάτεται τῆς ὀργῆς του νὰ δεσπόσῃ ἡ ὀργὴ του καὶ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἐλαχίστοις οὕτω παραφορῶς ἐπήρχετο αὐτῷ, ὥστε ἐν τῇ στιγμῇ τῆς παραφορῆς του πάντες ἀπέφηνον αὐτόν. Διότι ὑπὸ τῆς παραφορῆς ταύτης ὀργῆς καταλαμβανόμενος ἐκτύπα μετὰ ἀσυνήθους δυνάμεως ἐπὶ τοῦ ἀκμονος καὶ ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐξήρχετο αἱ ἀραὶ « νὰ κουταθῶ!—Νὰ βουβαθῶ!—Νὰ κουφαθῶ!—Νὰ στραθῶθῶ!—Νὰ κουταθῶ! » Καὶ τὰς ἀρὰς ταύτας ἐκάστοτε νέει διεξέχοντο φρικωδέστερα. Αἱ τοιαύται δὲ σκηναὶ ἀνορθοῦσαι ὑπὸ φρικῆς τὰς τρίχας τοῦ ἀνθρώπου κατ' ἐκάστην ἐπανελαμβάνοντο. Περελούσθη τῆς ὀργῆς, εἰργάζετο καὶ πάλιν ὁ ἀνὴρ ἡτύχως ὡς ἂν εἰς οὐδὲν συνέβη πρὸς καταστολὴν τοῦ παραφορῶος χαρακτῆρος του μάτην κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ὥρας ἦκου φιλερηνικῶν ἀφηγήσεων.

Ἀπεθῆμασα... μετὰ τινὰ ἔτη ἐπανεβῶν ἀνετίθηκα τὸν παλαιὸν γείτονα. Τὸ ἐργαστάσιον αὐτοῦ ἦτο κλειστόν, οὐδαὶς ἐφάνετο, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπικρατεῖ νεκρικὴ σιγὴ ἐπισῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἔκρουσα ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ προθαλάμου. Γυνὴ τις ἀνύχισα ὑπεδέχθη με φιλοφρόνως· ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἦτο διακεχυμένον βελθὸν ἄλγος· ἦτο ἡ ἀτεκνος σύζυγος τοῦ χαλκίου. Ἠρώτησα αὐτὴν περὶ τοῦ ἀνδρός, αὐτὴ δὲ μετὰ ὑγρῶν ὀφθαλμῶν ἐπέδειξετό μοι διὰ τῆς θύρας τὸ ἐτωρατικὸν παρκακίμενον ἔλατμον.

Φρικῶδες! Μέγιστε Θεέ! ἐπὶ πενιχρᾶς στραμνῆς ἔκειτο ἄμορφος ὄγκος, μόλις ὡς ἀνθρωπινῇ μορφῇ ἀναγνωρίζομενος, ἥτις εἶδετο πλῆον τῆσθεῖας εὐσπλαγγίης καὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων βουθείας Ἦτο ὁ ἡράκλειος ἐκεῖνος χαλκίους ἔμακ τῶν ἄρων,

ἃς τοσαύτης νύχθη κατὰ τῆς κεραλῆς του, καὶ αἰτίνας φρικωδῶς εἶχον πληρωθῆ· ἐκεῖτο χλωδὸς, κωφάλαλος, τυρβῶς καὶ ἠλιθίος. Ἡ σύζυγος του, καθ' ἃ ἤκουσα, μετὰ σπανίας ἐθελουσίας ἐθεράπευσεν αὐτόν.

Ἀμφοτέρους καλύπτει νῦν τὸ ψυχρὸν τοῦ τάφου γῶμα, τὴν δ' ἱστορίαν αὐτῶν παραδίδομεν τοῖς βλασημοῦσι πρὸς διδασκαλίαν τῶν, sapienti autem sal!

H ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

BIBΛIOKPIΣΙΑ

Ὁ γνωστός εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον Caivano-Schipani, ἐξέδοτο, ὑπὸ τὸν τίτλον «L'Italia liberata e il suo secondo Re» (Ἡ ἡλευθερωμένη Ἰταλία καὶ ὁ δεύτερος αὐτῆς Βασιλεὺς) πολυτίμον καὶ κομψὸν βιβλίον, ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Δίαν συνοπτικῶς ἱστορεῖ τὴν ἰταλικὴν πολιττευσαν ἱστορεῖ τὰ ἀπὸ τῆς ἤτης τῆς Νοβάρρας μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ Ἰταλοῦ—τῆς κατοχῆς τῆς Ρώμης· βιογραφεῖ ἄμα τὸν βασιλέα Οὐβέρτον, τὸν βιογραφεῖ εἰς τρόπιν, ὥστε δίδει ἰδεῶν τινὰ τῶ ἀναγνωστῇ ἀκριβῆ περὶ τοῦ καθ' ὅλου βίου τοῦ φιλοπατρίδος ἡγεμόνος, καθότι τὸν ἐξετάζει ὡς παιδίον, ὡς στράτιώτην, ὡς πολιτικόν, ὡς σύζυγος, ὡς πατῆρα καὶ ὡς Βασιλέα.

Τοῦ βιβλίου ἡ ἀνάγνωσις εἶνε ἀφελίμος, τερπνὴ καὶ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅχι μόνον διὰ τοὺς Ἰταλοὺς, ἀλλὰ διὰ πάντα πεπολιτισμένον ἄνθρωπον· καθότι πρόκειται περὶ ἐθνὸς, ὅπερ πολλοῖς ὑπῆρξεν ἀπόστολος ἐξευγενισμοῦ, διὸ ἡ ἀνθρωπότης τῷ ὀφείλει πολλὰ. Πᾶσα γενναία καὶ εὐαίσθητος καρδία πρέπει εἰς μὲν τὰς δόξας τῆς Ἰταλίας νὰ ἀγαλλῆται καὶ εἰς δὲ τὰς δυστυχίας τῆς νὰ δακρῶν.

Τοῦ Caivano-Schipani ὁ πρώτιστος σκοπὸς τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ ὑπῆρξε νὰ διηγητῆ τὰ πάτρια κατορθώματα εἰς τὸν λαὸν τῆς Ἰταλίας, ἵνα ἀναπολήσῃ αὐτὰ εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ καὶ τὸ πατριωτικὸν ἀσθῆμα γίνετο ἀποκατακτώτερον. Ἐπίτευξε. Διὰ τρόπου πλήρους αἰσθητικῆς καὶ πάθους ἀπεικάζει τὴν πολιτικὴν ἐποποιίαν τῆς ὠραίας πατρίδος του, νομίζομένης γῆ τῶν νεκρῶν ὑπὸ ἐπιτολικῶν γαλλῶν. Τὸ βιβλίον ἐγράφη μὲ τέχνην εὐρίσκαμον εἰσέτι ἀφελίαν, σαφήνειαν, γλωσσῶσαν πλήρη ζωῆν, ὕψος καλόν. Ὁ συγγραφεὺς ὅμως καὶ εἰς τὸ νέον τοῦτο ἔργον, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα του ἐπιστημονικᾶ, ἱστορικᾶ, φιλολογικᾶ καὶ ποιητικᾶ, διακλύπει τὸ αἶσθημα τῆς πατρίδος, αἰσθημα, ὅπερ χαρακτοριεῖται ἀληθῆ καὶ τίμιον πολιτικόν, ἐπιθυμοῦντα μεγαλῆν τὴν πατρίδα.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ

I

Ἐμ' ἀλήθεια πῶς θὰ γράφετε,
Μοῦ λένε, τὴν «ΚΥΨΕΛΗ»
Κ' ἐκεῖ ὡσὰν τῆ; μέλισσαι
Θὰ χύνετε τὸ μέλι,
Γλυκὰ ποῦ θὰ θυζαίνετε
Ἐπὶ μπουμπουκία τόσα...
Τ' ἀνοσπευμένον μας νησιῶ
Τῆ μυρωδάτη γλώσσα;
Σὲ πεταλίδα τοῦ γαλοῦ
Χαιρόσατε τῆ φύσι·
Πῶνας Θεός τὴν ἐπλάσε
Μ' Ἀνατολὴ καὶ Δύσι!

II

Φίλοιμου, ἄς εἶχα Φώσκολο
Ἡ Ξωλομοῦ γραφίδα,
Νὰ σὰς ἱστορίω τί θὰ πῆ
Ἐπὶ τὴν ζηνητιὰ «Πατριδα!»
Καὶ τί πατριδα; Ζάκυνθος!
Ἐπὶ τὸ γιὰλὸ νὰ θυζαίνῃ
Ἐπὶ Ἀφροδίτη, γλασπῆ,
Χρυσῆ χαριτωμένη.

Δὲν ἔχω... κἄνε γράφετε σὰς
—Τ' ἄερί τὸ κζυμένον
Φιλεῖ ἀκόμη ἄν τρελλὸ,
Δροσάτο, μυρωμένο;
Τὸ κζυ' ἀκόμη ἔτο' ἡμερο
Τὸ βράδυ, ἐκεῖ ποῦ σπᾶει
Μὲ τὰ βολάκια σιγανὰ,
Συχνὰ, κρυφομιλαίει;

Τ' ἀστέρια ἔτο' ὀλυνοχτίς
Κουνηθῶντε καὶ λυγροῦντε
Φωτᾶνε, σβουθῶνται, τρέμουνε,
Τινάζουντε, πετιοῦντε;

Πέτε μ' ἀκόμη τὰ νερά
Ἐπὶ τῶν βουνῶν τῆ βράχ
Ἐπὶ τοὺς κάμπους τρέχουν κρούσταλλο;
Ἀνθίζουνε κ' οἱ βράχοι;

Τὸ φεγγαράκι πότε... ποῦ...
Ἀκόμα χολιασμένο
Ἀκολουθεῖ τὸν ἔραστη,
Χαρούμενο, θλιμμένο;

Εἶς τὸ χμοῖ τῆς φτωχῆς;
Κοῦτε τὸ τριζόνι;
Καὶ σὲ παλάτια ῥεῖπια
Μονότονα τὸ γκῶνι;

Ἐρωτημένα τὰ πουλά;
Ἐπὶ τοὺς λόγγους ξεφωνίζου;
Τὰ γουόλια μελαγχολικὰ
Ἀκόμα ἔτσι μυρίζου;

Τὰ χελιδόνια χάραμα
Τρεμουλιστὰ λαλοῦνε;

Ἐμ' ἢ μανάδες τὴν αἰγῆ
Ἐτσι γλυκὰ φιλοῦνε;

Ἀκόμ' ἢ νηαὶ κρυφορωτοῦν
Τοῦ Μάϊ τὰ λουλούδια;
Νύχτα καὶ τῶρ' ἀκούσ' ἐσσεῖ;
Κιθάραὶ καὶ τραγοῦδι;

Τραγοῦδι τὸς ἀμίμητα!
Ἐπὶ καρδίᾳ μεγάλῃ
Ἐπὶ ὁ Λαός, ποῦ μὲν ἀέτῳς
Γνωρίζει νὰ τὰ ψάλλῃ!

Μὲ πυροράνι ὁ ψαρῆς
Γυρίζει στὸ σκοτάδι;
Τ' ἀνάκλι θόσκου πηδηχτὰ,
Βελάζου στὸ λειβάδι;

Μὲ τὴ φλογέρα τ' ὁ θοσκός
Καρδιαὶς ἀκόμα σφάζει;
Ἐπὶ ἄνθ' ὁ ἥλιος τὸ νησι
Ἐτσι σιρὰν εὐωδιάζει;

Τῆς Μπαρμπαριᾶς τὰ κύματα
Ἀκόμα τὸ χτυποῦνε;
Κ' οἱ οὐρανοὶ ὀλόγυρα
Σκυρμένοι τὸ φιλοῦνε;

III

Ἐξοικα χρόνια!... τί θὰ ποῦν,
Δὲν ξέρετε στὰ ξένα!
Ἐρημα, ὄλα, σκοτεινὰ,
Ἐπὶ φαρμακωμένα!

Κόσμο πολὺ ἐγύρισε,
Μὲ πουθενὰ δὲν εἶδα
Μιὰ λουριδοῦλα, μιὰ γωνιά,
Νὰ πῶ: «Ἐπὶ τὴν πατριδα».

Κι' ὅταν περνώντας 'ς τ' ἀνοιχτὰ
Βουθός τὴν ἀντικρῶζω,
Κι' ὁ καύτης ἀδιάρρορος
Μοῦ λέει: ΓΙΑΤΙ ΔΑΚΡΥΖΩ,

Δὲν ξέρε; μίς 'ς τὴ θάλασσα
Ἐπὶ ἀνὸπλεχτο καλᾶθι
Πῶς ἡμποροῦνε νὰ κρυφθοῦν
Πέθοι, παλμοὶ καὶ πᾶθη!!!

*Ἐγραψον ἐν Κωνιπόλει:

Δ. Π. ΤΑΒΟΥΔΑΡΗΣ

Σ. Δ. Κ. Εὐχαρίστως καταχωρίζομεν τὸ πλῆ-
ρες πάθος τοῦτο ποίημα τοῦ γνωστοῦ φίλου μας κ. Π.
Δ. Π. Ταβουδάρη, ὅστις ἂν εἰκόσαστίας μακρὰν τῆς ἰ-
διαίτερας πατριδος διατελῶν ἀόκως εἰργάσθη καὶ ἐργά-
ζεται πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ἐν σπαργάνῳ διατελούσης ἔτι
νῆας Ἑλλ. Σκηνῆς καὶ ἡδὴ ἐκείνη τὴν καὶ τὴν πατρι-
δα τιμᾶ πρωτεύον μεταξὺ τῶν ἑλλ. ἡθοποιῶν. Ὁ ἀπὸ
πῆς σκηνῆς τοσοῦτον ἐπιτυχῶς διερχομένης τὰς ἰδίας
τῶν μεγαλοεραστῶρων ποιητῶν ἀδύνατον νὰ μὴ κατέχη-
ται ὑπὸ τῶν εὐγενεστῶρων αἰσθημάτων, ἐν σιτημῇ δὲ
μελαγχολικῆς διατελῶν ῥέμβης ὁ πολυτίμος φίλος ἔγραφε
τὸ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις σήμερον ὑποβαλλό-
μενον ποίημα.